

GŁOS KATOLICKI

TYGODNIK
POLSKIEJ
EMIGRACJI

29 V 1994

Nr 20 (1644) Rok XXXVI

FRANCJA 6,00 FF.

BELGIA 36 FB.

NIEMCY 1,80 DM.

KRYTYCY PANA BOGA

Człowiek jako istota rozumna charakteryzuje się krytycyzmem. Jest to osobie ludzkiej czymś właściwym, a nawet pożądanym. Krytycyzm bowiem to "postawa postulująca dociekanie racji własnych przekonań, wystrzeganie się przyjmowania twierdzeń nie należycie uzasadnionych, gotowość do zmiany uznanych już twierdzeń wobec nowych faktów" (Mała Encyklopedia Powszechna PWN, wyd. I, Warszawa 1969, s. 538). Przedmiotów odniesień takiej postawy jest bardzo dużo. Ostatnio (i nie tylko teraz) dużo mówi się i pisze o krytycyzmie Kościoła. Dla niektórych osób, bądź też w pewnych grupach społecznych, krytyka Kościoła jest "dobrze widziana", jest swego rodzaju cechą "ludzi inteligentnych", "myślących", "nowoczesnych", "postępowych", itp.. Inni kierują się zwykłym snobizmem i "nie chcąc być gorszymi" powtarzają czyjeś twierdzenia i poglądy, najczęściej nawet nie rozumiejąc znaczeń wypowiedzianych słów i terminów. Współczując jednym i drugim (obie postawy i grupy ludzi godne są politowania), należy postawić zasadne pytanie: czy można (wolno) krytykować Kościół?!

Próbując odpowiedzieć na to pytanie trzeba sobie uświadomić co to jest krytyka i co to jest Kościół. I tak: "Krytyka jest to analiza i ocena danej dziedziny ludzkiej działalności z punktu widzenia określonych wartości poznawczych, estetycznych, itp. ("Mała Encyklopedia Powsz., dz. cyt., s. 538). Z wielu

określeń Kościoła przypomnijmy kilka, najbardziej charakterystycznych. Ojcowie Soboru Watykańskiego II uczą, że "Kościół jest w Chrystusie niejako sakramentem, czyli znakiem i narzędziem wewnętrznego zjednoczenia z Bogiem i jedności całego rodzaju ludzkiego..." (Konstytucja dogmatyczna o Kościele: KK, nr.1).

Kościół jest też Mistycznym Ciałem Chrystusa. "W ciele tym życie Chrystusowe rozlewa się na wierzących(...). Głową tego ciała jest Chrystus(...). Do Niego upodabniać się winny wszystkie członki, aż ukształtuje się w nich Chrystus..., sam zaś Kościół poddany jest swojej Głowie" /KK, 7/. Kościół jest więc wspólnotą Bosko-ludzką, przez Chrystusa ustanowioną, ożywianą i rządzoną. "Wypożyczona zaś w organa hierarchiczne społeczność i zarazem mistyczne Ciało Chrystusa, widzialne zrzeszenie i wspólnota duchowa, Kościół ziemski i Kościół bogaty w dary niebieskie - nie mogą być pojmowane jako dwie rzeczy odrębne; przeciwnie, tworzą one jedną rzeczywistość złożoną, która zrasta się z pierwiastka boskiego i ludzkiego" (KK, 8).

Już to bardzo skrócone zestawienie pojęcia krytyki i Kościoła ukazuje potrzebę bardzo rygorystycznego respektowania znaczenia obu tych pojęć w ich praktycznym zastosowaniu.

Ciąg dalszy na str. 2

W NUMERZE M. IN.:

- **LIST JANA PAWŁA II
DO PRZYWÓDCÓW PAŃSTW**
(str. 4 i 5)

- **SPRAWY POLSKICH
ŚRODKÓW PRZEKAZU
SPOTKANIE Z DYREKTOREM TV
J. DĄBROWSKA**
(str. 7)

- **WATYKAN
- STOLICA APOSTOLSKA
"PRZEWODNIK" NIETYPOWY (cz.I)
DARIUSZ DŁUGOSZ**
(str. 8)

- **"WARSZAWA" W DIJON
35-LECIE STOWARZYSZENIA
ANNA NAWROCKA**
(str.8 i 9)

- **RODZINA DROGA
KOŚCIOŁA
DZIEŃ SKUPIENIA W LA FERTE
OPR. A. PIETRASZ**
(str. 9)

- **RECYDYWA
FELIETON J. KLECHTY**
(str. 10)

- **POLACY NA ZACHODZIE:
SPOTKANIE W AUBY;
O Śp. SIOSTRZE JANINIE;
PIELGRZYMKA DO TAIZE;
PIELGRZYMKA DO PARAY LE
MONIAL; WITTENHEIM - 3 MAJA.**
(str.11, 12, 13)

- **MAŁE, ODŚWIĘTNE DNI
Z CYKLU "PUNKT WIDZENIA"
PAWEŁ OSIKOWSKI**
(str.16)

- **POLSKA - FRANCJA - ŚWIAT
A. RZECZYCKA-DYNDAL**
(str.16)

- **PROGRAM TV POLONIA (30.05. - 12.06.)**

Z KRAJU

■ Prezydent L. Wałęsa złożył wizytę w Estonii, gdzie poparł starania Tallina o wycofanie z terenu republiki wojsk rosyjskich.

■ Rząd podpisał umowę z górnikami. "Solidarność" utrzymała gotowość strajkową, a kolejnym problemem jest kwestia zapłaty za okres strajku.

■ Trybunał Stanu orzekł, że prezydent nie miał prawa usuwać z funkcji przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i TV Marka Markiewicza. Rada ma obecnie dwóch przewodniczących - przywróconego M. Markiewicza i nowo mianowanego R. Bendera.

■ Porozumienie Centrum, Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe, Porozumienie Ludowe, Ruch dla Rzeczypospolitej i Koalicja Konserwatywna utworzyły wspólny centroprawicowy blok - "Porozumienie dla Polski". Kongres jednego z koalicjantów tego przymierza - PC wybrał po raz kolejny na swojego przewodniczącego Jarosława Kaczyńskiego.

■ Rządowy samolot z delegacją na obchody 50. rocznicy bitwy pod Monte Cassino nie zabrał ani jednego z mieszkających w kraju uczestników bitwy. W skład delegacji weszły natomiast rodziny członków rządu: m.in. syn i córka premiera. Po ujawnieniu tego skandalu Lech Wałęsa zaproponował komendantom miejsca w samolocie prezydenckim.

■ Oficjalnie w Polsce jest zarejestrowanych 2 miliony 700 tys. bezrobotnych. Ostatnie badania mówią o zjawisku ukrytego bezrobocia, szczególnie na wsi, które ocenia się na dodatkowo milion osób.

■ NBP zapowiedział denominację złotych. Wymiana ma się rozpocząć 1 stycznia 1995 roku i polegać będzie na obcięciu 4 zer wartości nominalu. Dolar będzie kosztował 2 zł. 63 grosze. Prezes Narodowego Banku radzi zaopatrywać się w portmonetki. Przez rok w obiegu pozostaną równoległe dwa rodzaje złotych, zaś ceny będą podawane wg starych i nowych nominalów.

■ LOT podpisał wstępne porozumienie z American Airlines. Dotyczy ono wspólnego systemu rezerwacji, reklamy, obsługi i możliwości dzierżawy samolotów. PLL LOT zachowuje nadal samodzielność.

Ciąg dalszy ze str. 1

Przyjmując bowiem, że krytyka to "analiza i ocena danej dziedziny ludzkiej rzeczywistości" nie możemy tego w całości zastosować do Kościoła, gdyż Kościół to nie tylko ludzie i ich działalność, ale to także Chrystus - Bóg i Jego działalność, która w Kościele jest podstawowa i zasadnicza. Jeżeli zaś tego nie uwzględnimy (wielu tego nie uwzględnia!), to popełnimy podstawowy błąd metodologiczny, a w konsekwencji krytyka Kościoła (rozumianego całościowo), będzie też krytyką Chrystusa - Głowy Kościoła. Rozumowanie to nie jest jakąś sofistyką (upozorowanie poprawności i prawdy), ale posiada pokrycie w rzeczywistości. Żeby to bardziej uzasadnić postawmy pytania (problemy) pomocnicze: k t o Kościół krytykuje, k o g o się w Kościele krytykuje i c o się krytykuje? Krytyka Kościoła pochodzi (może pochodzić) od osób będących poza Kościołem (przynajmniej w znaczeniu deklaracji składanej przez tych ludzi), bądź też od tych, którzy do Kościoła należą. Ci, którzy krytykują Kościół "z zewnątrz" (ab extra), np. niewierzący, nie uznają w Kościele elementu Bożego i widzą tylko "dziedzinę ludzkiej działalności". Z ich pozycji światopoglądowej "mają prawo" tak Kościół postrzegać i jako tak widziany, krytykować, z zachowaniem zasady miłości wyrażającej się w zasadności owej krytyki, sprawiedliwości oraz kompetencji i właściwego celu, co automatycznie wyznacza jej granice. Inną jest krytyka pochodząca od osób będących w Kościele, czyli "od wewnątrz" (ab intra).

Krytyka płynąca od członków Kościoła w wielu wypadkach ukazuje, że oni też w Kościele widzą tylko element ludzki, tak jak niewierzący. Może więc szczególnie do nich odnosi się zobowiązujące wezwanie papieża Piusa XII: "Musimy wyrobić w sobie stały nawyk widzenia w Kościele samego Chrystusa. Albowiem życiem Kościoła jest Chrystus, to on w nim naucza, on rządzi i uświęca; i Chrystus jest tym, który w swych różnorodnych członkach społecznych różnorako wyraża sam siebie" (Encyklika "Mystici corporis", nr 92). Bez takiego widzenia Kościoła ludzie wierzący, członkowie Kościoła, zaprzeczają samym sobie i istocie swojej przynależności do Kościoła. Należą bowiem do "kościół" przez siebie "wymyślonego", nie zaś do Kościoła Chrystusowego. Wychodząc z tego błędnego założenia sądzą, że mają prawo krytykować wszystkich i wszystko

w Kościele, a więc łącznie z Chrystusem, którego oni też sobie "wymyślili". Wtedy Kościół i Chrystus jawi się takim, jak w jednym z wierszy ks. J. Twardowskiego: "Gdybyśmy sami sobie Ciebie wymyślili (byłbyś bardziej rozumiały i elastyczny... albo tak doskonały, że obojętny) albo tak kochający, że niedoskonały...". Mielibyśmy etykę z winą, ale bez grzechu. (Nie byłoby kołatania z lękiem do bramy samotnego sumienia...). Musiałbyś się liczyć z nami i uważać na siebie, nie straszyć, kiedy radość zaczyna być grzechem...". Właśnie ci ludzie, którzy taki "kościół" sobie "wymyślili", krytykując go chcą, aby był "bardziej elastyczny", "doskonały, ale obojętny", chcą mieć "etykę z winą, ale bez grzechu", nie życzą sobie "kołatania z lękiem do bramy ich samotnego sumienia", a Kościół powinien "liczyć się z nimi i uważać na siebie". To wszystko są owe "przedmioty" krytyki Kościoła w rozumieniu wielu jego współczesnych członków. Ich zaś deklaracja wiary i przynależności do Kościoła sprowadza się do stwierdzenia: "Ja jestem wierzący, katolik, ale...?!". Owo "ale" odnosi się też do Boga, do Chrystusa - Głowy Kościoła, wszystko więc i wszystkich w Kościele można krytykować!? Taką postawę można tłumaczyć osłabieniem wiary w Boga (zawierzenia Bogu) oraz jakimś ślepym zaufaniem racjonalizmowi, co w konsekwencji staje się irracjonalizmem. "Dogmatyzm nauki - pisze M. Muggeridge - stał się nową ortodoksją, rozprzestrzenianą przez środki masowego przekazu oraz państwowe systemy edukacyjne (...) do tego stopnia, że wierzyć dziś w cudowne wydarzenie w rodzaju narodzin z Dziewicy, znaczy być imbecylem, podczas gdy wątpić w nie udowodnioną i nie dającą się dowieść naukowo propozycję (...) lub tym bardziej zakwestionować jakąś pseudonaukową bzdurę, jak na przykład eksplozja populacyjna, to narazić się na potępienie jako obskurant, wróg postępu i oświecenia" (Tenże, Jezus-człowiek, który żyje, Kraków 1990, s. 42). Nie chcąc być, w tym rozumieniu, "obskurantem" oraz "wrogiem postępu i oświecenia" niektórzy członkowie Kościoła krytykują w nim wszystko: to co ludzkie i to co Boskie. Tak dochodzimy do drugiego pytania: kogo można krytykować w Kościele? Odpowiedź jest jedna: tylko ludzi. Skoro tak, to powiedzenie: "krytyka Kościoła" jest nieuzasadnione, bo w pojęciu "Kościół" mieści się też Bóg - Jezus Chrystus.

dokończenie na str. 6

LITURGIA SŁOWA

**NIEDZIELA TRÓJCY
PRZENAJŚWIĘTSZEJ, ROK B**

PIERWSZE CZYTANIE

Pwt 4, 32-34, 39-40

Czytanie z Księgi Powtórzonego Prawa

Mojżesz tak powiedział do ludu:
Zapytaj dawnych czasów, które były przed tobą od dnia, gdy Bóg stworzył na ziemi człowieka, czy zaszedł taki wypadek od jednego krańca niebios do drugiego jak ten lub czy słyszano o czymś podobnym? Czy słyszał jakiś naród głos Boży z ognia, jak ty słyszałeś, i pozostał żywym? Czy usiłował Bóg przyjść i wybrać sobie jeden naród spośród innych narodów przez doświadczenia, znaki, cuda i wojny, ręką mocną i wyciągniętym ramieniem, dziełami przerażającymi, jak to wszystko, co tobie uczynił twój Pan Bóg w Egipcie na twoich oczach? Poznaj dzisiaj i rozważ w swym

sercu, że Pan jest Bogiem, a na niebie wysoko i na ziemi nisko nie ma innego. Strzeż Jego praw i nakazów, które ja dziś polecam tobie pełnić, by dobrze ci się wiodło i twym synom po tobie; byś przedłużył swe dni na ziemi, którą na zawsze daje ci Pan, twój Bóg.

DRUGIE CZYTANIE

Rz 8, 14-17

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Rzymian

Bracia:

Wszyscy ci, których prowadzi Duch Boży, są synami Bożymi. Nie otrzymaliście przecież ducha niewoli, by się znowu pogrążyć w bojaźni, ale otrzymaliście

ducha przybrania za synów, w którym możemy wołać: *Abba, Ojcie!* Sam Duch wspiera swym świadectwem naszego ducha, że jesteśmy dziećmi Bożymi. Jeżeli zaś jesteśmy dziećmi, to i dziedzicami: dziedzicami Boga, a współdziedzicami Chrystusa, skoro wspólnie z Nim cierpimy po to, by też wspólnie mieć udział w chwale.

EWANGELIA

Mt 28, 16-20

† Słowa Ewangelii według świętego Mateusza

Jedenastu uczniów udało się do Galilei na górę, tam gdzie Jezus im polecił. A gdy Go ujrzeli oddali Mu pokłon. Niektórzy jednak wątpili. Wtedy Jezus zbliżył się do nich i przemówił tymi słowami: *Dana Mi jest wszelka władza w niebie i na ziemi. Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Uccie je zachowywać wszystko, co wam przykazałem. A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata.*

W IMIĘ OJCA I SYNA I DUCHA ŚWIĘTEGO...

Przeżywamy dzisiaj UROCZYSTOŚĆ NAJŚWIĘTSZEJ TRÓJCY. Za nami "Okres Wielkanocny", kończy się miesiąc nabożeństw majowych, przed nami uroczystości związane z BOŻYM CIAŁEM i miesiącem czerwcem, poświęconym Najświętszemu Sercu Jezusowemu. Dzisiejsza Uroczystość staje się w naturalny sposób, pomostem między tymi wszystkimi świętami i uroczystościami!

Co może nam powiedzieć dzisiejsza uroczystość? Dzień niezgłębionej i nieogarnionej TAJEMNICY! Świętując dzisiaj DZIEŃ WSZYSTKICH MATEK, czcąc te, które dały nam życie i przekazały nam wiarę Ojców naszych, świętujemy dzień dziękczynienia za otrzymaną wiarę. To Matka nasza, cierpliwie i wytrwale uczyła nas na klęczkach, pierwszego znaku naszej wiary, znaku krzyża świętego, który ile razy czyniony, tyle razy przypomina otrzymany przez nas chrzest święty! Błogosławione niech będą dzisiejsze Matki, które potrafią pokazać swoim dzieciom co jest najważniejsze i najpiękniejsze w życiu ludzkim: miłość Boga i bliźniego. Szczęśliwe dzieci, które od najmłodszych lat nauczyły się, tego najprostszego gestu jakim jest znak krzyża świętego wykonany z szacunkiem, a który równocześnie jest znakiem NAJWIĘKSZEJ TAJEMNICY NASZEJ WIARY: "W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego...". Dzisiejsza uroczystość mówi nam, że nie ma dla nas chrześcijan prostszej i głębszej modlitwy, od prostego znaku krzyża świętego z wypowiedzianymi z szacunkiem słowami kontemplacji OJCA I SYNA I DUCHA ŚWIĘTEGO!

Bóg jest OJCEM dającym życie, twórcą, darem codziennym,

obdarzającym nas sumieniem i wolnością, do Niego wołamy: "Abba, Ojcie..." (por. Rz 8,15). Bóg jest SYNEM. Słowo stało się ciałem...zamieszkał pośród nas, stał się jednym z nas... ukochał aż do śmierci krzyżowej, a po chwalebnym Zmartwychwstaniu mówi: "Idźcie...nauczajcie...udzielajcie chrztu... uccie zachowywać wszystko co wam przekazałem" (por. Mt 28,16-20). Bóg jest DUCHEM. Jest MIŁOŚCIĄ, ŚWIATŁEM, PRAWDĄ, PRZEBACZENIEM I WOLNOŚCIĄ. Jest w Kościele zgromadzonym w imię Boże, w czasie sprawowania i udzielania SAKRAMENTÓW ŚWIĘTYCH, jest w każdej RODZINIE żyjącej wg. Bożych przykazań, zgromadzonej na wspólnej modlitwie..." oto Ja jestem z Wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata" (por. Mt 28,20).

BÓG JEST JEDEN, ale działa w TRÓJCY ŚWIĘTEJ. Niezgłębiona Tajemnica, która paraliżuje nasze rozumowe kalkulacje i rozwiązania, a która przecież wyraża się tak prostym znakiem, jak ZNAK krzyża świętego czyniony setki razy przez nas... Oby ten powszedni gest, nie stawał się gestem banalnym, bo jest zbyt WIELKI! Nie bójmy się Boga w Trójcy Świętej Jedynej. "Biegnijmy" do OJCA, On ma zawsze otwarte serce i ramiona, aby przyjąć i dawać. Patrzmy na SYNA, jest Bogiem, który kocha, zbawia i jednoczy, stał się jednym z nas. Przyjmijmy DUCHA ŚWIĘTEGO. On jest "ogniem, który spala", "wiatrem, który odświeża nasz umysł".

ks. Józef WACHAŁA SCHR.

ŻYCIE KOŚCIOŁA

■ Święty Stanisław był zawsze patronem ładu moralnego w Ojczyźnie. "A ład moralny jest fundamentem wszelkiego ładu" - powiedział Papież Jan Paweł II zwracając się do Polaków po modlitwie "Regina coeli" 8 maja w Rzymie. Papież powiedział, że wraz z pielgrzymami z Polski przebywającymi w Rzymie łączy się z Krakowem, gdzie zgodnie z tradycją stuleci odbywa się wielką procesję z relikwiami św. Stanisława z Wawelu na Skałkę. "Ta procesja ma nie tylko wielką historyczną wymowę, ale jest także siłą moralną naszych dziejów, dawnych i współczesnych" - oświadczył Jan Paweł II. Podkreślił jednocześnie, że "nie można uważać jej tylko za tradycję minionych lat". "O tej sile wiedzieli królowie polscy, którzy po koronacji zawsze chadzali na Skałkę, na to miejsce poświęcone męczeństwem św. Stanisława i prowadzili naród do wielkości. Nie zapominajmy o tym również dzisiaj, żeby jak to mówi (...) Stefan Żeromski, "serca nasze, serca polskie nie ulegały słabości, ażeby nie zasklepiły się błoną podłości".

■ Malejąca liczba urodzeń i związków małżeńskich, wzrost rozwodów oraz emigracja zagraniczna, a przede wszystkim degradacja roli rodziny są głównymi przyczynami spadającego wciąż przyrostu naturalnego Polaków - stwierdzili uczestnicy Ogólnopolskiej Konferencji Demograficznej, która odbyła się 28 kwietnia w Poznaniu.

■ Około 600 polskich żołnierzy w drodze powrotnej z Kambodży, gdzie od dwóch lat pełnili z ramienia ONZ misję pokojową, przybyło 30 kwietnia br. na Jasną Górę. Żołnierze dziękowali przed cudownym Obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej za Jej opiekę i szczęśliwy powrót do Ojczyzny.

■ W kościele parafialnym w Jedlińsku (diec. radomska) odbyła się 2 maja I sesja procesu beatyfikacyjnego Sługi Bożego bp Piotra Gołębiowskiego (1902-1980), w latach 1968-80 administratora apostolskiego diecezji sandomierskiej, który urodził się w tym miasteczku koło Radomia.

LIST JANA PAWŁA II DO PRZYWÓDCÓW PAŃSTW

19 marca br. Jan Paweł II wystosował własnoręczny list do przywódców państw całego świata oraz Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie zbliżającej się Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju, która odbędzie się we wrześniu w Kairze. Papież wspominał o tej inicjatywie w swym Orędziu Wielkonoctnym.

Panie Prezydencie,

Wspólnota narodów rozpoczęła niedawno obchody Międzynarodowego Roku Rodziny, ogłoszonego przez Organizację Narodów Zjednoczonych. Ważnym wydarzeniem tego roku jest również zwołana przez ONZ Międzynarodowa Konferencja na temat Ludności i Rozwoju, która odbędzie się w Kairze we wrześniu 1994 roku. Dla przywódców państw będzie ona okazją do przemyśleń nad realizacją postanowień poprzednich Konferencji, które, na podobne tematy, odbyły się w Bukareszcie (1974) i w mieście Meksyk (1984). Jednakże opinia publiczna spodziewa się od spotkania w Kairze przede wszystkim wskazań na przyszłość, mając świadomość, że przed światem stoją wielkie wyzwania, takie jak dobrobyt i rozwój narodów, przyrost demograficzny na świecie, starzenie się ludności w niektórych krajach uprzemysłowionych, walka z chorobami i przymusowe przemieszczanie się całych grup ludności.

Stolica Apostolska, wierna swej misji i przy pomocy właściwych sobie środków, z chęcią przyłącza się do wszystkich tych wysiłków, służących wielkiej rodzinie ludzkiej. 26 grudnia ubiegłego roku Kościół Katolicki również rozpoczął obchody "Roku Rodziny", który ma być dla wszystkich wiernych wezwaniem do duchowej i moralnej refleksji nad ludzką rzeczywistością, będącą fundamentem życia jednostek i całych społeczeństw.

Ja sam pragnęłam zwrócić się osobiście do wszystkich rodzin z Listem, który przypomina, że każda istota ludzka "powołana jest do życia w prawdzie i miłości" (n. 16) oraz, że ognisko domowe pozostaje ową szkołą życia, gdzie napięcia pomiędzy samodzielnością a wspólnotą, pomiędzy jednością i odmiennością przeżywane są na jedynej w swoim rodzaju i podstawowej płaszczyźnie. To w rodzinie, jak myślę, bije źródło człowieczeństwa, z którego

wytryskają najlepsze energie twórczej struktury społecznej, którego każde państwo powinno zazdrośnie strzec. Nie naruszając autonomii rzeczywistości, której nie mogą ani wytworzyć, ani zastąpić, władze cywilne mają obowiązek starać się sprzyjać harmonijnemu rozwojowi rodziny, nie tylko z punktu widzenia jej społecznej żywotności, ale również jej zdrowia moralnego i duchowego. Oto dlaczego projekt dokumentu końcowego zbliżającej się Konferencji w Kairze zwrócił moją uwagę. Sprawił mi on bolesną niespodziankę.

Innowacje, jakie zawiera, tak na płaszczyźnie pojęć, jak i terminologii, czynią zeń tekst bardzo odbiegający od dokumentów Konferencji w Bukareszcie i w Mieście Meksyk. Istnieją podstawy do obaw o moralny upadek, jaki mógłby pociągnąć ludzkość ku klęsce, której pierwszą ofiarą padłby właśnie człowiek. Można na przykład zauważyć, że temat rozwoju, wpisany w porządek dnia spotkania w Kairze, łącznie z bardzo złożoną problematyką relacji pomiędzy populacją i rozwojem, który powinien stanowić centrum dyskusji, został niemal nie zauważony, do tego stopnia zredukowana jest ilość stron, jakie mu poświęcono. Wydaje się, że jedyna odpowiedź na kwestię demograficzną i nie cierpiącą zwłoki konieczność integralnego rozwoju osoby i społeczeństw, sprowadza się do lansowania takiego stylu życia, którego następstw, gdyby został on przyjęty jako wzorzec i program działania na przyszłość, mógłby się okazać szczególnie negatywny. Przywódcy narodów mają obowiązek głęboko i zgodnie z sumieniem zastanowić się nad tym aspektem zagadnienia.

Ponadto, pojęcie seksualności, jakie leży u podstaw tego tekstu, jest całkowicie indywidualistyczne, do tego stopnia, że małżeństwo wydaje się czymś przebrzmiałym. Jednakże instytucja tak naturalna, fundamentalna i uniwersalna, jak rodzina, nie może być przedmiotem niczyjej manipulacji. Kto mógłby dać takie prawo jednostkom bądź instytucjom? Rodzina należy do dziedzictwa ludzkości! Powszechna deklaracja Praw Człowieka stwierdza zresztą jednoznacznie, że rodzina jest "naturalnym i podstawowym elementem społeczeństwa" (art. 16,3). Międzynarodowy Rok Rodziny powinien zatem stanowić wyjątkową okazję, aby rodzina otrzymała

od strony społeczeństwa i państwa taką opiekę, jaka jej się należy według tej Deklaracji. Zaniedbanie tego oznaczałoby zdradę najszczytniejszych ideałów ONZ. Jeszcze groźniejsze wydają się liczne propozycje uznania na skalę światową prawa do aborcji bez żadnych ograniczeń; propozycje te wykraczają o wiele dalej poza to, co już uznają niestety ustawodawstwa pewnych krajów. W rzeczy samej lektura tego dokumentu, który, co prawda, jest jedynie projektem, sprawia gorzkie wrażenie, że coś się próbuje narzucić: styl życia typowy dla pewnych odłamów społeczeństw rozwiniętych, bogatych materialnie i ześwieczonych. Czy kraje bardziej wrażliwe na wartości natury, moralności i religii zaakceptują bez żadnego sprzeciwu podobną wizję człowieka i społeczeństwa? Patrząc w stronę roku 2000, jakże nie myśleć o młodzieży? Co się jej proponuje? Społeczeństwo "rzeczy" a nie "osób". Prawo do robienia swobodnie wszystkiego od najmłodszych lat, bez hamulców, pod warunkiem, by było to "bezpieczne". Bezinteresowny dar z siebie, panowanie nad popędami, poczucie odpowiedzialności są pojęciami uważanymi za należące do innej epoki. Należałoby sobie życzyć, na przykład, aby na tych stronach znalazła wyraz troska o sumienie i o respekt dla wartości kulturalnych i etycznych, które są inspiracją dla innych sposobów podchodzenia do egzystencji.

Można się obawiać, że jutro ci sami młodzi ludzie, gdy dorosną, zażądają od dzisiejszych przywódców wyjaśnienia powodów, dla jakich pozbawili ich racji życia, nie wskazując im obowiązków, jakie ma istota obdarzona sercem i rozumem.

Zwracając się do Pana nie tylko chciałem podzielić się moim niepokojem w obliczu projektu dokumentu. Pragnąłem przede wszystkim zwrócić Pańską uwagę na poważne wyzwania, jakie mają obowiązek podjąć uczestnicy Konferencji w Kairze. Sprawy tak doniosłe, jak przekazywanie życia, rodzina, rozwój materialny i moralny społeczeństwa wymagają bardziej pogłębionej refleksji. Oto dlaczego zwracam się z apelem do Pana, Panie Prezydencie, któremu na sercu leży dobro jego rodaków i całej ludzkości. Jest rzeczą ważną, by nie osłabiać człowieka, posiadanego przezeń zmysłu świętości życia, jego zdolności do miłości i poświęceń. Dotykamy tu niektórych czułych spraw, na których nasze społeczeństwa albo się oprą, albo runą.

Proszę Boga, aby natchnął Pana zdolnością odróżniania i odwagą, aby dane było Panu przy współpracy wielu ludzi dobrej woli w Pańskim kraju, wytyczyć nowe drogi, którymi wszyscy mogliby iść trzymając się za ręce i budować razem taki świat, który byłby naprawdę jedną rodziną, rodziną narodów.

Jan Paweł II, Papież

Wyjątki z Komunikatu 269 Konferencji Plenarnej Episkopatu Polski.

W dniach 27-29 kwietnia 1994 r. odbyła się w Warszawie 269. Konferencja Episkopatu Polski.

- Zbliży się piąta rocznica odzyskania przez Polskę suwerenności. Biskupi, dziękując Panu Bogu za ten dar Jego Opatrzności z niepokojem obserwują trudności, jakie towarzyszą życiu społecznemu, gospodarczemu i politycznemu. Ojciec Św. Jan Paweł II apeluje o zaangażowany i odpowiedzialny udział wiernych w życiu publicznym (por. *Christifideles Laici* n. 42). Biskupi przypominają swój list opublikowany w Olsztynie w roku ubiegłym (20 czerwca 1993 r.), w którym stwierdzili, iż udział w wyborach - tym razem samorządowych w demokratycznym państwie to troska o "małą Ojczyznę" w wymiarze regionu, miasta i wsi. Biskupi wyrazili nadzieję, że ubiegłoroczne wybory parlamentarne wystarczająco uświadomiły społeczeństwu, jak ważną sprawą jest odpowiedzialny w nich udział. Wybory samorządowe, ze swej istoty nie mają charakteru politycznego, lecz są przejawem troski o dobro wspólne na poziomie lokalnym i dlatego też biskupi apelują do wiernych, o wybór osób znanych, godnych, odpowiedzialnych, nie

skompromitowanych, o nieposzlakowanym autorytecie moralnym oraz przedsiębiorczych. W ten sposób społeczeństwo przeciwstawi się apatii i bierności, wyzwalając twórcze inicjatywy.

- Postępujący proces przemian politycznych i gospodarczych nie może odbywać się kosztem człowieka, lecz winien służyć jego dobru. Trzeba zrobić wszystko, by uchronić ludzi przed bezrobociem i ubóstwem. Mają oni prawo do osłony ze strony państwa, zaś Kościół solidaryzując się z nimi, wyraża swą nieustanną "opcję na rzecz ubogich".

Problemem ostatnich dni są niepokoje społeczne, przybierające formę strajków, stanowiących z jednej strony przejaw obrony interesów pracowniczych, z drugiej zaś pociągających za sobą odpowiedzialność za dobro wspólne. Sytuacja ta wymaga stałego dialogu i umiarkowania. Kościół modli się, by owocem tego zmagania było dobro społeczne.

- W każdym czasie, ale szczególnie w okresie przemian i niepokojów społecznych, kultura stanowi podstawową wartość, którą należy pielęgnować i chronić. Trzeba ponadto inspirować nowe formy zaangażowania w kulturę, uwzględniając jej etyczne przesłanie i związek z tradycją narodową. Biskupi z uznaniem odnoszą się do środowisk i twórców, którzy potrafili bronić ludzkiej godności w okresie państwa komunistycznego i pozostają nadal wierni uznanym wartościom.

ŻYCIE KOŚCIOŁA

■ Apel Papieża sprawił, że jeden z szefów przestępczej organizacji mafijnej "Camorra", Carmine Alifieri, postanowił współpracować z władzami. Carmine Alifieri powiedział, według doniesień włoskiej prasy z 5 maja, że powodem jego decyzji było wypowiedziane przez papieża Jana Pawła II podczas ubiegłorocznej wizyty na Sycylii wezwanie członków mafii do pokuty. "Religijne poruszenie jakiego doznałem, utwierdziło mnie w postanowieniu, aby stawić się przed wymiarem sprawiedliwości" - powiedział.

■ W Polsce jest obecnie ponad 27 tys. księży, w tym 24% kapłanów zakonnych. Jest to najwyższa liczba w historii Polski. Jeden ksiądz przypada na 1450 osób.

■ Z udziałem Prymasa Polski odbyły się 1 maja w Grodzcu koło Opola uroczystości religijne związane z zakończeniem proklamowanego 17 kwietnia ub. r. Roku Sybiraka. Podczas Mszy św. kardynał Glemp dokonał koronacji łaskami słynącego wizerunku Najśw. Maryi Panny z Biłki Szlacheckiej, zwanego także Obrazem Matki Bożej Sybiraków.

■ W 58 pielgrzymce akademickiej na Jasną Górę, 30.04. i 01.05. wzięło udział ponad 3 tysiące studentów z całej Polski. Centralne nabożeństwo w niedzielę zostało poprzedzone godzinnym przygotowaniem słowno-muzycznym pod kierunkiem zespołu duszpasterstwa akademickiego OO. Dominikanów z Krakowa. Uroczystą liturgię w bazylice w koncelebrze bp Tomasika i 45 duszpasterzy odprawił abp Józef Michalik, metropolita przemyski. Wskazał na "życie Prawdą", jako jedyną drogę ku zjednoczeniu z Chrystusem. Kiedy dzisiaj psuje się naród - powiedział - m.in. przez zabijanie ethosu moralnego, kiedy na miejsce prawa Bożego chce się wprowadzić prawo grupy czy partii, wszyscy, a szczególnie młodzi mają obowiązek uwierzyć w naród i stanąć odważnie przeciw burzycielom... Przed liturgicznym błogosławieństwem młodzież złożyła Jasnogórskie Ślubowania.

■ Order Orła Białego, najwyższe polskie odznaczenie państwowe, został nadany z okazji Święta 3 Maja przez prezydenta RP Lecha Wałęsę pośmiertnie Prymasowi Polski kard. Stefanowi Wyszyńskiemu, 3 maja b.r. Odnaczenie to przyznano w tym dniu również siedmiu innym osobom.

LIST DO RODZIN

Rodzina drogą Kościoła.

Rodzina bierze początek w miłości, jaką Stwórca ogarnia stworzony świat, co wyraziło się już "na początku", w Księdze Rodzaju (1,1), a co w słowach Chrystusa w Ewangelii znalazło przewyższające wszystko potwierdzenie: "Tak (...) Bóg umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał" (J 3,16). Syn Jednorodzony, współistotny Ojcu, "Bóg z Boga i Światłość ze Światłości", wszedł w dzieje ludzi poprzez rodzinę: "przez wcielenie swoje zjednoczył się jakoś z każdym człowiekiem. Ludzkimi rękoma pracował, (...) ludzkim sercem kochał, urodzony z Maryi Dziewicy, stał się prawdziwie jednym z nas, we wszystkim do nas podobny oprócz grzechu". Skoro więc Chrystus "objawia w pełni człowieka samemu człowiekowi", czyni to naprzód w rodzinie i poprzez rodzinę, w której zechciał narodzić się i wzrastać. Wiadomo, że Odkupiciel znaczną część swego życia pozostawał w ukryciu nazaretańskim, będąc "posłusznym" (por. Mk 2,51) jako "Syn Człowieczy" swej Matce Maryi i Józefowi cieśli. Czyż to synowskie "posłuszeństwo" nie jest już pierwszym wymiarem posłuszeństwa Ojcu "aż do śmierci" (Flp 2,8) przez które odkupił świat? Tak więc Boska tajemnica Wcielenia Słowa pozostaje w ścisłym związku z ludzką rodziną. Nie tylko z tą jedyną, nazaretańską, ale w jakiś sposób z każdą rodziną, podobnie jak Sobór Watykański II mówi, że Syn Boży przez swoje Wcielenie "zjednoczył się jakoś z każdym człowiekiem". Kościół, idąc za Chrystusem, który "przyszedł" na świat, "aby służyć" (Mt 20,28), uważa służbę rodzinie za jedno ze swych najistotniejszych zadań - i w tym znaczeniu, zarówno człowiek jak i rodzina, są "drogą Kościoła". Z tych właśnie powodów Kościół wita z radością inicjatywę Międzynarodowego Roku Rodziny 1994, podjętą przez Organizację Narodów Zjednoczonych. Świadczy ona o tym, jak istotna i podstawowa jest sprawa rodziny dla wszystkich społeczeństw i państw wchodzących w skład ONZ. Jeśli Kościół pragnie w tej inicjatywie narodów uczestniczyć, to dlatego, że sam został posłany przez Chrystusa do "wszystkich narodów" (por. Mt 28,19).

(Nr. 2 i 3)

Dokończenie ze str. 2

Nie można więc, ściśle biorąc, mówić: "krytykuję Kościół", tylko: "krytykuję kogoś z ludzi Kościoła" (jednostki lub wspólnoty). Wszystko zaś sprowadza się do krytyki jednostek, bo tylko osoba jako jednostka może być (jest!) odpowiedzialna za swoje czyny; odpowiedzialność zbiorowa nie istnieje, bądź też może być rozumiana tylko analogicznie, jako odpowiedzialność poszczególnych osób tę zbiorowość tworzących. W Kościele też możemy krytkować poglądy czy postępowanie poszczególnych osób, duchownych czy świeckich, nie zaś Kościół jako taki.

Obecność Chrystusa w Kościele domaga się przywołania trzeciego z postawionych tu pytań: co może podlegać w Kościele ludzkiej krytyce? Jedno jest pewne: nie wszystko! Skoro bowiem krytyka - to analiza i ocena ludzkiej doskonałości, to przyjmując, wierząc w obecność Chrystusa i Jego działalności w Kościele, nie wolno nam ludziom (!) krytkować tego co Boskie.

W wielu przypadkach krytyki Kościoła ma to jednak miejsce, jeżeli wierzący ludzie, członkowie Kościoła, poddając krytyce, domagają się zmiany prawd wiary, a najczęściej zasad moralnych z wiary wypływających, które są wyrazem woli Boga (prawa wiecznego), to krytykują nie ludzi, lecz samego Boga. Chcąc jednak odwrócić uwagę innych, bądź zamaskować drastyczność własnych żądań, treść swojej krytyki formułują w słowach: "Kościół, papież, nie ma racji...", "Kościół, papież powinien zreformować, zmienić, znieść...". Właściwie powinni mówić: "Chrystus nie ma racji, powinien zmienić, znieść, zreformować...", przynajmniej byliby szczerzy w swych wypowiedziach, bo to wyrażają ich żądania, bądź krytyka prawd wiary i zasad moralnych. Żeby nie poprzestać tylko na ludzkich argumentach chcę przypomnieć, tym, którym to jest potrzebne, słowa Chrystusa: "Jeżeli kto Mnie miłuje, będzie zachowywał moją naukę (...). Kto Mnie nie miłuje, ten nie zachowuje słów moich" /J 14,23/. Dodajmy jeszcze wyjaśnienie Apostoła: "Kto mówi: Znam Go, a nie zachowuje Jego przykazań, ten jest kłamcą i nie ma w nim prawdy" (IJ 2,4), oraz: "Miłość względem Boga polega na spełnianiu Jego przykazań, a przykazania Jego nie są ciężkie" (IJ 5,3).

Nie można więc twierdzić, że jest się

wierzącym, miłującym Boga i równocześnie krytykować wolę Boga - Jego przykazania i prawdy wiary, istniejące i głoszone w Kościele. Taki człowiek staje się kłamcą i zafałszowanym już we własnych oczach, nie mówiąc o odniesieniu do innych.

Uwzględniając zasadność i potrzebę krytyki "z zewnątrz" i "wewnątrz" Kościoła należy bardzo jasno i zdecydowanie odpowiedzieć sobie na zasygnalizowane tu pytania: kim jestem /w Kościele czy poza/, kogo krytykuję w Kościele /nigdy Kościół jako całość/ oraz co może podlegać krytyce w Kościele /nigdy to co Boskie/. Nie uwzględniając tego lub postępując wbrew temu, krytykujący Kościół stają się krytykami Pana Boga.

Podsumowując podjęte tu refleksje warto przypomnieć słowa Jana Pawła II:

"Ten wzrost krytycyzmu miał z pewnością różne przyczyny. Jesteśmy pewni, że nie zawsze był on oderwany od autentycznej miłości Kościoła.

Z pewnością przejawiała się w nim także dążność do przezwyciężenia tzw. tryumfalizmu, o którym nieraz była mowa w czasie Soboru. Jeżeli jednak jest rzeczą słuszną, ażeby Kościół na wzór swego Mistrza, który był "pokorny sercem", również kierował się pokorą, ażeby był krytyczny w stosunku do wszystkiego, co stanowi o jego ludzkim charakterze i ludzkiej działalności, żeby nieustannie wiele od siebie wymagał - to równocześnie owa postawa krytyczna musi posiadać słuszne granice.

W przeciwnym razie przestaje być twórcza, nie wyraża się w niej prawda, miłość i wdzięczność za łaskę, której właśnie w Kościele i przez Kościół stajemy się uczestnikami. Nie wyraża się w niej także postawa służby, ale chęć rządzenia opinią drugich przy pomocy własnej opinii, zbyt pochopnie nieraz rozpowszechnianej" (Encyklika "Redemptor hominis", 4).

ks. Józef ZABIELSKI

SPRAWY POLSKICH ŚRODKÓW SPOŁECZNEGO PRZEKAZU

Instytut Polski urządził 28.04.1994. spotkanie z Dyrektorem Polskiej Telewizji Publicznej - Wiesławem Walendziakiem. Obyło się ono w Ambasadzie Brazylii. Prelegentowi towarzyszyli: Dyrektor I.P. Bogusław Sonik i M. Morawski - Delegat Generalny Wspólnoty Polsko-Francuskiej.

Prezes TV podkreślił fakt, iż Polska i Czechy to, w bloku postkomunistycznym, jedyne kraje, w których sprawę wolności TV i radiofonii uregulowano mniej więcej tak jak w Europie Zachodniej, tj. ustawą uchwaloną przez Sejm i powołaniem Krajowej Rady Radiofonii i TV, przygotowującej postępowania koncesyjne dla prywatnych stacji radiowych i TV.

Dyrektor W. Walendziak rozpoczął urzędowanie 1.1.1994 jako były dziennikarz "Solidarności"; uznał, że TV ma być "publiczna" tj. należąca do społeczeństwa; rozpoczął jej reformę. Sytuacja w Polsce jest jednak paradoksalna, ponieważ po wyborach, wrócili do władzy ludzie dawnego reżimu. Powstaje pytanie, czy nie zniszczą oni tego, czego dokonano w dziedzinie reformy środków przekazu? Mimo przeszkód, "(...) udało się wybrać władze spółek radiowych i TV. (...) TV jest to duża machina: wytwarza 70 tys. godzin programu rocznie, liczy 6.500 pracowników i ma budżet wys. 350 mln \$. Przystawienie jej na funkcjonowanie jako spółki dającej sobie radę "w zderzeniu z rynkiem" jest zadaniem karkołomnym".

"(...) Mimo, że istnieją zabezpieczenia ustawowe, ewentualne odwołanie Krajowej Rady Radiofonii postawi pod znakiem zapytania reformy. Jako dyrektor publicznej TV odczuwam "ciśnienie" na własnej skórze i zdaję sobie sprawę, iż chęć władz by zahamować rozwój TV może doprowadzić do dymisji ludzi, którzy podjęli się przeprowadzenia potrzebnych zmian. Wtedy Publiczna TV zostanie bardzo szybko zepchnięta na bok przez rozwijające się dynamicznie prywatne TV i radiostacje. Skutki tego dla kraju będą ujemne, bo TV Publiczna - w polskich warunkach - jest dość silna by być kulturotwórcza - na dłuższą metę. To jednak nie przemawia wcale do polityków, którzy liczą, że utrzyma się 2-3 miesiące!".

W Polsce reżim komunistyczny nie żałował pieniędzy by zapewnić TV państwowej najnowocześniejsze wyposażenie. Jednocześnie zaangażował się w "budowanie fikcyjnej rzeczywistości w TV i to do tego stopnia, że sam zaczął ją brać za prawdziwą! W 1980 r. rzeczywistość "telewizyjna" i rzeczywistość prawdziwa zderzyły się i reżim upadł.

"(...) Należy pamiętać, że obraz rzeczywistości nigdy nie jest rzeczywistością - o czym politycy łatwo zapominają i budzą się potem w przykrych sytuacjach".

Być może i tym razem tak będzie! Ceną może być upadek TV Publicznej w Polsce!

Takie są obecnie perspektywy.

DYSKUSJA:

- Czy prócz polityków, dziennikarze TV nie mają też tendencji do "tworzenia rzeczywistości"?

W. Walendziak - Być może. Jednakże telewizyjny "nadawcy" zawsze przegrywa z TV "odbiorcą" na rzeczywistym rynku środków przekazu. Jest to w każdym razie przyczyną moich starć z częścią środowiska dziennikarskiego TV Publicznej, której trudno przestawić się na nowy sposób myślenia o TV (rynkowy, publiczny!), o tym, czy dany program odpowiada publiczności! Uszanowanie poglądów i uczuć najróżnorodniejszych środowisk i grup społecznych jest warunkiem powodzenia danego kanału.

- Czy to prawda, że Radio Maryja zostało ograniczone do zasięgu lokalnego?

W.W. - O taki zasięg twórcy tego Radia prosili składając wniosek o udzielenie koncesji. Dopiero w trakcie rozmów doszli do wniosku, że chcieliby mieć zasięg krajowy. Radio to działa w wielu miastach.

- Korespondent paryski "Dziennika Polskiego" z Londynu, wyraził oburzenie, iż w programie TV Publicznej wystąpili ostatnio red. Broniarek i Wł. Sokorski. Czy to "wypadek przy pracy" czy metoda? W.W. - Metoda. TV nie jest moją własnością, a społeczeństwa. Nie jestem politykiem, lecz dyrektorem TV. Wszyst-

FOTO: ST. FREDRO-BONIECKI

kie grupy polityczne mają prawo do "anteny", od lewa do prawa.

- Jakie przewiduje się zmiany w programach kulturalnych w TV?

W.W. - W przeciwieństwie do poprzedniego okresu (przed 1989 r.) istotną sprawą stają się koszty produkcji i poszukiwanie wpływów. TV Publiczna jest finansowana w 2/3 przez abonament i w 1/3 przez reklamę. Z obecnej liczby 6.500 pracowników, wielu będzie musiało odejść, zwłaszcza z ośrodków lokalnych. Niektóre z nich mają po 300 pracowników - na kilka godzin programu dziennie.

TV ma obowiązek i przywilej wprowadzać na ekran "wielki teatr". Może i powinna fundować stypendia dla młodych twórców teatralnych. Bez TV Publicznej nie byłoby obecnie w Polsce filmu - wielkiego repertuaru filmowego. Jednym z głównych zadań TV Publicznej jest jego pokazywanie i w ogóle szerzenie polskiej kultury. Co znów nie bardzo podoba się politykom!.

Jeżeli chodzi o wydarzenia bieżące, stosujemy metodę pokazywania na ekranie TV publicznej, zarówno wypowiedzi ministra czy polityka w danej kwestii, jak i pokazywanie faktów "na żywo" - co ludzie myślą "tam, na miejscu". Ta metoda również nie bardzo odpowiada politykom. Wydaje się im, że jeżeli o czymś się nie mówi, to tego nie ma".

J. DĄBROWSKA

WATYKAN - STOLICA APOSTOLSKA /I/

pochowano niedaleko od miejsca ukrzyżowania. W czasach cesarza

Watykan i chrześcijański Rzym stanowią nierozdzielalną jedność zespoloną osobą św. Piotra i jego następcy - Papieża, który jest widzialną głową Kościoła Powszechnego (Katolickiego) oraz jednocześnie biskupem w "Wiecznym Mieście".

Prezentowany kilkuczęściowy "przewodnik" ma na celu zapoznanie nie tylko z dziejami i zabytkami sztuki Watykanu, lecz także z jego misją. Misja Kościoła ma charakter duchowy, zawiera się w dziele zbawienia kontynuowanym od czasów Chrystusa już niemal dwa tysiące lat. Ziemi wymiar dziedzictwa Watykanu uosabia dzieło współtworzenia światowej kultury w jej humanistycznym wymiarze. Intencją zainicjowanego tu cyklu jest popularna, lecz wszechstronna prezentacja wizerunku Stolicy Apostolskiej.

Ta "wizyta" w Stolicy Piotrowej ma "uczynić" z czytelników świadka tego, jak inicjatywa i ludzki geniusz, wytrwale pokonując czas i przestrzeń wciąż ożywiają Dobrą Nowinę, pochodzącą od Stwórcy. Watykan stanowi opokę tego ewangelicznego świadczenia Kościoła.

Minione generacje próbowały zrozumieć fenomen Watykanu. Archeolodzy i historycy sztuki zbadali i objaśnili niemal wszystkie pomniki sztuki i architektury, ale ich uwadze umyka zwykle fakt najważniejszy, na który pragnę zwrócić szczególną uwagę: żywa historia Stolicy Apostolskiej, czyniąca z Watykanu "miasto duchowe". Zrozumienie tej rzeczywistości, jaką jest Rzym, to uchwycenie przesłania niepowtarzalnego

zjawiska kulturowego, Watykanu - centrum wartości duchowych wzbogaconych najwspanialszymi dziełami sztuki. Skarbce Watykanu stanowią więc wyraz nadrzędnej idei - misji Kościoła na niwie ewangelizacji i współtworzenia cywilizacji.

Źródła wzmiankujące o najstarszych dziejach tej części antycznego Rzymu wskazują na teren zwany w starożytności Ager Vaticanus (IV w.n.e.), ale najstarsza tradycja głosi, że tzw. Mury Serwiańskie stały się centrum - sanktuarium chrześcijańskim w okresie lat 64 - 67 n.e. Tam bowiem miał znajdować się krzyż, na którym męczeńską śmiercią skonał Apostoł Piotr. Jego czcigodne ciało

Konstantyna (IV w.n.e.) wybudowano tamże bazylikę. Mimo licznych najazdów na Rzym Gotów, Wandalów czy Saracenów, obszar bazyliki przetrwał, choć zniszczony. Czasy średniowiecza przyczyniły się do rozwoju tradycji pielgrzymowania do grobu "Księcia Apostołów". Odtąd królowie i cesarze byli tu koronowani przez papieża przed grobem św. Piotra, rybaka z Galilei.

Ostatecznie w XVI stuleciu, w czasach Odrodzenia, zbudowano nową bazylikę, odwiedzaną do dziś przez liczne rzesze pielgrzymów i turystów, symbol żywej historii Kościoła Rzymskokatolickiego.

c.d.n.

Dariusz DŁUGOSZ

STO LAT DLA "WARSZAWY" W DIJON

I znów, w kilka tygodni po konferencji francusko-polskiej, w sali "de Flore", pałacu Książąt Burgundzkich, obecnie siedzibie Urzędu Miasta, miało miejsce wydarzenie o charakterze polskim.

Jubileusz 35-lecia święciło francusko-polskie stowarzyszenie kulturalne, znane w Dijon, w Burgundii, we Francji, w Polsce jako Association Culturelle Franco-Polonaise "WARSZAWA".

Założone w 1959 roku przez Marię Dinot, ówczesną nauczycielkę języka polskiego, było niewielką grupą folklorystyczną, w skład której wchodziły dzieci polskich emigrantów. Różne były losy

"WARSZAWY", ale grupa nieprzerwanie istniała umacniając swoją pozycję w Dijon, zdobywając nowych uczestników i zwolenników.

Dzisiaj jest to duży zespół, który nie tylko tańczy i śpiewa, ale również poznaje historię i tradycję polską. "WARSZAWA" to ponad sto osób, trzy grupy tancerzy: dorośli, młodzież i dzieci, chór i kapela, a wszystko to pod czułym okiem długoletniego Prezydenta, byłego tancerza, a obecnie "ojca" Stowarzyszenia, Józefa Andrzeja Parczyńskiego. O działalności i poświęceniu tych wszystkich, którzy przyczynili się do sławy "WARSZAWY" można by długo pisać...

Jubileusz uświetniło uczestnictwo czterech grup folklorystycznych: "Kalina" z Courcelles-les-Lens, "Karolinka" z Londynu, "Krokus" z Anneville-les-Thermes i "Polonia" z Miluzy, które przez dwa dni tańczyły i śpiewały w Dijon.

Uroczystości rozpoczęły się w sobotę, 30.04.1994. wystawą ukazującą nie tylko historię świętującej grupy, ale również codzienność emigracji polskiej we Francji od XIX wieku. Wśród przybyłych, uświetnili ten moment swoją obecnością prezydent Dijon - Robert Poujade, prezydent Rady Regionalnej Burgundii Jean-Francois Bazin, był również przedstawiciel Ministerstwa Sportu i wiele innych osób z władz lokalnych i

ciąg dalszy na str. 9

PROGRAM TV POLONIA

od 30.05.1994 do 12.06.1994

PONIEDZIAŁEK 30.05.94

7.30 Panorama
7.35 Powitanie
7.40 Przyjemne z pożytecznym
8.00 "Niewiarygodne przygody Marka Piegusa" /4/-serial TVP
8.45 "Hrabina Cosel" /2/-serial TVP
9.45 Blok programów edukacyjnych: "Ojczyzna - polszczyzna"; "Ze skarbicy folkloru"; "Wspólnota w kulturze"
10.45 Pegaz - magazyn aktualności kulturalnych
11.15 Magazyn polonijny
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 "Polskie drogi" /3/-serial TVP
13.40 Godzina muzyki: "Camerata 2", "Dedykacje: Henryk Wieniawski "Legenda"
14.30 "Rodzina Kanderów" /8/-serial TVP
15.30 Spojrzenie na Polskę - program publicystyczny
15.55 Program dnia
16.00 Blok programów edukacyjnych: "Uczony i polityk - prof. Stanisław Kulczyński"-film Andrzeja Androchowicza
17.00 Teleexpress
17.15 "Rodzina Leśniewskich" /5/- serial TVP
18.00 Historia - współczesność
18.30 Gra - teleturniej
18.50 Z notatnika: Express reporterów
19.20 Dobranocka
19.30 Wiadomości
20.00 Magda - program rozrywkowy
21.00 Panorama
21.25 Gość TV Polonia
21.35 "Jan Serce" /10-ost./-serial TVP
23.05 Prosto z Belwederu
23.15 Godzina muzyki: Jan Sebastian Bach - Magnificat
0.15 Program na jutro
0.20 "Wspomnienie Opolskiej Nocy - program rozrywkowy
1.10 Zakończenie programu

WTOREK 31.05.94

7.30 Panorama
7.35 Powitanie
7.40 Smoczek czy grzechotka
8.00 "Rodzina Leśniewskich" /5/-serial TVP
8.45 Magda - program rozrywkowy
9.45 Blok programów edukacyjnych: "Uczeń i polityk - prof. Stanisław Kulczyński" - film Andrzeja Androchowicza
10.45 Historia - współczesność
11.15 Prosto z Belwederu

11.30 Z notatnika: Express reporterów
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 "Jan Serce" /10-ost./- serial TVP
13.45 Wspomnienia Opolskiej Nocy - program rozrywkowy
14.35 Godzina muzyki: Jan Sebastian Bach - Magnificat
15.35 Gra - teleturniej
15.55 Program dnia
16.00 Blok programów edukacyjnych: "Architektura drewniana"; "Chałupy drewniane Polski Północnej"; "Dzieje białej broni"; "Węgierski, rapiery i damascenki"
17.00 Teleexpres
17.50 "Dom na głowie" /4/- serial TVP dla młodych widzów
18.00 Kalejdoskop kulturalny
18.30 Życie i historia: "Historia w komputerze" - reportaż
19.00 Program rozrywkowy - Leksykon
19.20 Dobranocka
19.30 Wiadomości
20.00 "Trochę nadziei" - film fabularny 1972 r. reż. Julian Dziedzina
21.00 Panorama
21.25 Gość TV Polonia
21.35 "W słońcu i w deszczu" /4/- serial TVP
23.00 Sejmograf
23.15 "Polska dziś - program publicystyczny
0.15 Program na jutro
0.20 Godzina muzyki: Wielkie koncerty, wielcy wykonawcy
1.10 Zakończenie programu

ŚRODA 01.06.94

7.30 Panorama
7.35 Powitanie
7.40 Gotowanie na ekranie
8.00 "Dom na głowie" /4/- serial dla młodych widzów
8.45 "Trochę nadziei" - film fabularny, reż. Julian Dziedzina
9.45 Blok programów edukacyjnych: Architektura drewniana: "Chałupy drewniane Polski Północnej"; Dzieje białej broni: "Węgierski, rapiery i damascenki"
10.45 Kalejdoskop kulturalny
11.15 Sejmograf
11.30 Życie i historia
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 W słońcu i w deszczu
13.40 Godzina muzyki: Wielkie koncerty, wielcy wykonawcy: Orkiestra Kameralna Amadeus
14.30 "Polska dziś" - program publicystyczny

TELEWIZJA SATELITARNĄ

Polskie programy telewizji satelitarnej "POLONIA" i "PolSat" można odbierać za pomocą specjalnej anteny satelitarnej, montowanej indywidualnie (dostępnej we wszystkich sklepach ze sprzętem telewizyjnym). Antena (o średnicy ok. 80 cm.) musi być nastawiona (dla obu polskich stacji) na satelitę EUTELSAT (16 stopni długości wschodniej - 16° Est. Częstotliwość odbioru dla POLONII wynosi 11080 GHz.; dla PolSatu 11638 GHz.; fonia: 6,65).

UWAGA: Montaż anteny wymaga zgody właściciela domu.

tyczny
15.35 Program rozrywkowy
16.00 Blok programów edukacyjnych: "Nie tylko 7 cudów świata..."; "Zeus ze złota i kości słoniowej"; "Gwiezdne podróże prof. Marka Demiańskiego"; Z lamusa techniki: "Ford - symbol amerykańskiej motoryzacji"
17.00 Teleexpress
17.15 "Paziowie" /3/- serial dla młodych widzów
18.00 Publicystyka kulturalna
18.30 Podróże do Polski - teleturniej
19.00 Co nowe - program rozrywkowy
19.20 Dobranocka
19.30 Wiadomości
20.00 "Coś za coś" - film TVP, reż. Agnieszka Holland
21.00 Panorama
21.25 Gość TV Polonia
21.35 "W słońcu i w deszczu" /5/- serial TVP
23.00 Film dokumentalny
24.00 Panorama
0.05 Program na czwartek
0.10 Sport na satelicie - filmowy magazyn sportowy
1.00 Zakończenie programu

CZWARTEK 02.06.94

8.00 Powitanie
8.05 "Złota Mahmudia"- baśń filmowa dla dzieci, reż. Kazimierz Tarnas
10.10 Arcydzieła muzyki polskiej
10.25 Transmisja obchodów święta Bożego Ciała z Łowicza
12.30 Arcydzieła muzyki polskiej
12.40 "Zemsta" - Aleksander Fredro, reż. Olga Lipińska
14.20 Historia ziarnka piasku - film przyrodniczy

14.45 "Dzieci z naszej szkoły" /9 i 10/- serial TVP
 15.10 Film dokumentalny
 16.00 Program dnia
 17.00 Teleexpress
 17.15 "Znachor" - film fab., reż. Jerzy Hoffman /1982r./
 19.20 Dobranocka
 19.30 Wiadomości
 20.00 "Ostatnie takie trio" - film, reż. Jerzy Obłamski
 21.00 Panorama
 21.25 Gość TV Polonia
 21.35 "Cudzoziemka" film fab., reż. Ryszard Ber /1986/
 23.20 Program rozrywkowy
 24.05 "Długosz w Stawisku" - przegląd kulturalny
 1.00 Ze świata
 1.20 Zakończenie programu

PIĄTEK 03.06.94

7.30 Panorama
 7.35 Program dnia
 7.40 Uszyj to sama
 8.00 "Paziowie" /3/ - serial TVP
 8.45 "Ostatnie takie trio" - film fab., reż. Jerzy Obłamski
 9.45 Blok programów edukacyjnych: Architektura drewniana: "Chałupy drewniane Polski Północnej"; Dzieje białej broni: "Węgierki, rapiery i damascenki"
 10.45 Historia - współczesność
 11.30 Bilans - magazyn rządowy
 11.30 Program rozrywkowy: Zulu Gula; Tata a Marcin powiedział
 12.00 Wiadomości
 12.10 Program dnia
 12.15 "Ja, który mam podwójne życie, czyli dylemat Josepha Conrada" cz. 3 film dok.
 13.15 Ze świata
 13.40 "W słońcu i w deszczu" /5/- serial TVP
 14.35 Przegląd kulturalny
 15.35 Program rozrywkowy
 15.55 Program dnia
 16.00 Blok programów edukacyjnych: "Ojczyzna - polszczyzna"; "Ziemia Apostoła - Święty Gaj"; Wspólnota w kulturze"
 17.00 Teleexpress
 17.15 "Niewiarygodne przygody Marka Piegusa" /5/- serial TVP
 18.00 Życie i historia: "Zwykły szary człowiek"
 19.05 TV Polonia proponuje
 19.20 Dobranocka
 19.30 Wiadomości
 20.00 "Hrabina Cosel" /3/- serial TVP
 21.00 Panorama
 21.25 Gość TV Polonia
 21.35 "Polskie drogi" /4/- serial TVP
 23.05 Życie nasze codzienne - program publicystyczny
 24.00 Panorama

0.05 Program na jutro
 0.10 Godzina muzyki: Nowa Akademia, Muzyka w starych murach
 1.00 Zakończenie programu

SOBOTA 04.06.94

8.00 Powitanie
 8.10 Apetyt na zdrowie
 8.55 TV Polonia proponuje
 9.10 Ziarno - program katolicki
 9.35 Filmy polonijne
 10.20 Zaproszenie do Polski
 10.50 Polskie ABC - program dla dzieci
 12.00 Wiadomości
 12.10 Program dnia
 12.20 Teatr Rozmaitości: "Wieczory z panem Paskiem", "W Daniej" cz. 1 - autor Jan Chryzostom Pasek, reż. Marek Okopiński
 13.20 Kraina wody i piasku
 13.50 Jeleń europejski
 14.00 Wielka Gra
 14.55 "Czterdziestolatek - 20 lat później" /9/ - serial TVP
 15.50 Program dnia
 15.55 Transmisja sportowa / w przerwie ok. 16.45 Panorama/
 17.50 "Na krawędzi nocy i dnia" - program rozrywkowy
 18.35 Magazyn polonijny
 19.20 Dobranocka
 19.30 Wiadomości
 20.00 "Rodzina Kanderów" - serial TVP
 21.00 Panorama
 21.25 Gość TV Polonia
 21.35 "Pociąg do Hollywood" - film fab. /1978r./, reż. Radosław Piwowarski
 23.20 Spotkanie sentymtalne: "Czy to jest miłość" - program rozrywkowy
 0.05 Program na jutro
 0.10 Wodowisko publicystyczne
 2.05 "Czar par" - odc. 1 - program rozrywkowy
 2.10 Zakończenie programu

NIEDZIELA 05.06.94

8.00 Powitanie
 8.10 Programy katolickie
 8.45 "Pociąg do Hollywood" - reż. Radosław Piwowarski /1978r./
 10.25 Z pierwszej ręki - publicystyka międzynarodowa
 11.00 "Placek pełen przygód" /7/ - serial TVP dla młodzieży
 11.45 Program rozrywkowy
 12.00 Gość TV Polonia
 12.15 Teatr dla Dzieci: "Poplątanie z pomieszaniem", reż. Maciej Wojtyszko
 13.15 "Czterdziestolatek dwadzieścia lat później" /9/ -serial komediowy TVP
 14.35 Grande Educator - film dokumentalny
 15.30 Łazienki - I Pałac Myśliwiecki
 16.00 Program dnia
 16.05 Kino Familijne: "Oko Proroka" /5-ost./

17.00 Teleexpress
 17.15 Spojrzenie na Polskę - program publicystyczny
 14.40 Telekino Wspomnień: "Janosik" /3/ - serial TVP
 18.50 Gwiazdy tamtych lat - Zbigniew Kurtycz - program rozrywkowy
 19.20 Dobranocka
 19.30 Wiadomości
 20.00 "Rodzina Kanderów" - serial TVP
 21.00 Panorama
 21.25 Gość TV Polonia
 21.35 Epitafium dla Barbary Radziwiłłówny - film fab. /1983r./, reż. Jerzy Majewski
 23.00 "Refren Piosenki II Korpusu" cz. 1 - program rozrywkowy
 24.00 Sportowa niedziela
 1.15 Program na jutro
 1.20 To lubię - Wojciech Gąsowski
 2.15 Zakończenie programu

PONIEDZIAŁEK 6.06.94

15.55 Powitanie
 16.00 Blok programów edukacyjnych Archiwa - skarbiec narodowej przeszłości Dawno, dawno temu
 Tajemnica średniowiecznego rękopisu. Jak się ratuje archiwalia
 17.00 Teleexpress
 17.15 "Rodzina Leśniewskich"(6) serial TVP dla młodych widzów
 18.00 Historia - współczesność
 18.30 Gra - teleturniej
 19.00 Dobranocka
 19.10 Wiadomości
 19.45 Transmisja z odchodów rocznicy Operacji "Overlock"
 20.30 Program muzyczny
 21.00 Panorama
 21.25 Gość TV Polonia
 21.35 "Przyjaciele" (1) serial TVP, reż. Andrzej Kostenko
 22.55 Prosto z Belwederu
 23.10 Słynne dzieła, słynni wykonawcy - Ludwig van Beethoven, wyk. Kaja Danczowska - skrzypce, orkiestra - Symfonia Varsovia
 24.00 Panorama
 0.05 Program na wtorek
 0.10 Festiwal Piosenki Studenckiej
 0.55 Zakończenie programu

WTOREK 7.06.94

7.30 Panorama
 7.35 Program dnia
 7.40 Smoczek czy grzechotka
 8.00 "Rodzina Leśniewskich"(6) serial TVP dla młodych widzów
 8.45 Małgorzata Niemirska i jej gość
 9.45 Blok programów edukacyjnych Archiwa - skarbiec narodowej przeszłości Dawno, dawno temu
 Tajemnica średniowiecznego rękopisu Jak się ratuje archiwalia
 10.45 Historia - współczesność

11.15 Prosto z Belwederu
 11.30 Z notatnika: Edytka
 12.00 Wiadomości
 12.10 Program dnia
 12.15 "Przyjaciele"(1) serial TVP, reż. Andrzej Kostenko
 13.30 Festiwal Piosenki Studenckiej
 14.40 Słynne dzieła, słynni wykonawcy - Ludvig van Beethoven, wyk. Kaja Danczowska - skrzypce, Orkiestra Symfonia Varsovia
 15.30 Gra - teleturniej
 15.55 Powitanie - program dnia
 16.00 Blok programów edukacyjnych Architektura drewniana
 Chałupa z gór
 Dzieje białej broni
 17.00 Teleexpress
 17.15 "Dom na głowie"(5) serial dla młodych widzów
 18.00 Kalejdoskop kulturalny
 18.30 Panie na planie - program rozrywkowy
 19.05 Życie i historia - Wiktor Dega
 19.20 Dobranocka
 19.30 Wiadomości
 20.00 "Zaległy urlop" film fab., reż. Janusz Zaorski
 21.00 Panorama
 21.25 Gość TV Polonia
 21.35 "W słońcu i w deszczu" (6) serial TVP
 22.45 Sejmograf
 23.00 Polska dziś- program publicystyczny
 24.00 Panorama
 0.05 Program na środę
 0.10 Godzina muzyki
 Schola Cantorum I
 Festiwal zespołów Szkolnych Muzyki Dawnej
 Andrzej Hiolski - Koncert w Kluczborku
 1.05 Zakończenie programu

ŚRODA 8.06.94

7.30 Panorama
 7.35 Program dnia
 8.00 "Dom na głowie"(5) serial dla młodych widzów
 8.45 "Zaległy urlop" film fab., reż. Janusz Zaorski
 9.45. Blok programów edukacyjnych; Architektura drewniana, Chałupa z gór, Biała broń
 10.45 Kalejdoskop kulturalny
 11.15 Sejmograf
 11.30 Życie i historia - Wiktor dega
 12.00 Wiadomości
 12.10 Program dnia
 12.15 "W słońcu i w deszczu" (6) serial TVP
 13.40 Godzina muzyki; Festiwal Zespołów Szkolnych Muzyki Dawnej
 14.30 polska dziś- program publicystyczny
 15.30 Program rozrywkowy
 15.55 powitanie - program dnia
 16.00 Blok programów edukacyjnych; Nie tylko siedem cudów świata, Słońce

Rodezyjczyków, Gwiezdne podróże prof. Marka Demiańskiego
 17.00 Teleexpress
 17.15 "Pazowie" (4 i 5) serial dla młodych widzów
 18.00 Publicystyka kulturalna
 18.30 Podróż do Polski - Teleturniej
 19.00 Leksykon Polskiej Muzyki Rozrywkowej
 19.20 Dobranocka
 19.30 Wiadomości
 20.00 "Ciuciubabka" - film fab., reż. Radosław Piwowarski
 21.00 Panorama
 21.25 Gość TV Polonia
 21.35 "W słońcu i w deszczu" (7) serial TVP
 23.00 Festiwale - festiwale; nagrodzone filmy dokumentalne
 24.00 Panorama
 0.45 Program na czwartek
 0.10 Sport na satelicie
 1.00 Zakończenie programu

CZWARTEK 9.06.94

7.30 Panorama
 7.35 Program dnia
 7.40 Kwadrans na kawę
 8.00 "Paziowie" (4 i 5) serial dla dzieci
 8.45 "Ciuciubabka" film fab., reż. Radosław Piwowarski
 9.35 Blok programów edukacyjnych; Nie tylko siedem cudów świata, Gwiezdne podróże prof. Marka Demiańskiego, Z lamusa techniki - zapomniany uczonec
 10.45 Publicystyka kulturalna
 11.15 Teledyski Muzycznej Jedyńki
 11.30 Podróż do Polski - teleturniej
 12.00 Wiadomości
 12.10 Program dnia
 12.15 "W słońcu i w deszczu" (6) serial TVP
 13.40 Sport na satelicie
 14.30 Festiwale - festiwale: Nagrodzone filmy dokumentalne
 15.30 Filmy o Polsce
 15.55 Powitanie - program dnia
 16.00 Blok programów edukacyjnych; Piękności nałęczowskiej natury, Krwina - płytowe trombocyty
 17.00 Teleexpress
 17.15 3Dzieci z naszej szkoły" (11 i 12 ost.) serial dla młodych widzów
 18.00 Historia - współczesność
 18.30 Zulu Gula
 18.40 "Tata, a Marcin powiedział"
 18.50 Ze świata - program publicystyki międzynarodowej
 19.20 Dobranocka
 19.30 Wiadomości
 20.00 Program rozrywkowy
 21.00 Panorama
 21.25 Gość TV Polonia
 21.35 Teatr Telewizji: Stanisław Stampfl "kundel", reż. Józef Słowiński
 22.45 Bilans - magazyn rządowy
 23.00 przegląd kulturalny

0.05 Program na piątek
 0.10 "Pole niczyje"(1) serial TVP reż. Janusz Dymek
 1.10 Program na piątek

PIĄTEK 10.06.94

7.30 Panorama
 7.35 Program dnia
 7.40 Uszyj to sama
 8.00 "Dzieci z naszej szkoły" (11 i 12) serial dla młodych widzów
 8.45 Program rozrywkowy
 9.45 Blok Programów Edukacyjnych; Piękności Nałęczowskiej Natury, Krwinak - płytowe trombocyty
 10.45 Historia - współczesność
 11.15 Bilans - magazyn rządowy
 11.30 Zulu Gula
 11.40 "Tata, a Marcin powiedział"
 12.00 Wiadomości
 12.10 Program dnia
 12.15 "Grande Educator" - film biograficzny
 13.15 Ze świata - program publicystyczny
 13.35 "Pole niczyje" (1) serial TVP reż. Janusz Dymek
 14.35 Przegląd kulturalny
 15.35 Program rozrywkowy
 15.55 Powitanie - program dnia
 16.00 Blok programów Edukacyjnych; Ojczyzna - polszczyzna, Ze skarbnicy folkloru, Wspólnota w kulturze
 17.00 Teleexpress
 17.15 "Niewiarygodne przygody Marka Piegusa"(6) serial TVP dla młodzieży
 18.00 Pegaz
 18.30 Historia i życie: "Życie lepsze niż śmierć"
 19.00 Hity z satelity
 19.20 Dobranocka
 19.30 Wiadomości
 20.00 XXXIII Festiwal Moniuszkowski w Kudowie - Koncert galowy (transmisja)
 21.00 Panorama
 21.25 Gość TV Polonia
 21.35 "Polskie drogi" (5) serial TVP
 23.00 Życie nasze codzienne
 24.00 Panorama
 0.05 Program na sobotę
 0.10 Proramy muzyczne; Camerata 2, Dedykacje - Chopin dla Marii Wodzińskiej
 1.00 Zakończenie programu

SOBOTA 11.06.94

8.00 Powitanie
 8.05 Apetyt na zdrowie
 8.50 Hity z satelity
 9.10 Ziarno - program katolicki
 9.35 Filmy polonijne
 10.20 Zaproszenie do Polski
 10.50 N polską nutę - program dla dzieci
 12.00 Wiadomości
 12.10 Program dnia
 12.20 Teatr Rozmaitości: Wieczory z Panem Paskiem cz. 2 "Szabla - grunt",

autor Jan Chryzstom Pasek, reż. Marek Okopiński

13.20 Filmy przyrodnicze; "Czas przbudzenia" - "Książka przyrody Włodzimierza Puchalskiego", "Łoś" - film Jana Walencika

14.00 Telesport

15.00 "Czterdziestolatek 20 lat później" (10) serial TVP

16.00 Powitanie - program dnia

16.05 Magazyn polonijny

16.50 Transmisja sportowa - mecz o mistrzostwo Polski w piłce nożnej

18.50 Muzyczna Jedynka

19.20 Dobranocka

19.30 Wiadomości

20.00 "Rodzina Kanderów" (10) serial TVP

21.00 Panorama

21.35 Gość TV Polonia

21.40 "Misja specjalna" - film fab. reż. Janusz Rzeszewski

0.10 Program na niedzielę

0.15 Widowisko publicystyczne

1.10 Szansa na sukces - program rozrywkowy

2.05 Zakończenie programu

NIEDZIELA 12.06.94

8.00 Powitanie

8.05 Programy katolickie

8.45 "Misja specjalna" film fab. reż. Janusz Rzeszewski

10.25 Świat z pierwszej ręki - publicystyka międzynarodowa

11.00 "Plecak pełen przygód" serial dla młodzieży

11.45 Program rozrywkowy

12.00 Gość TV Polonia

12.15 Teatr dla Dzieci; Frances E. Hodgson Burnett "Mały lord", reż. Mikołaj Grabowski

13.35 "Czterdziestolatek 20 lat później" (10) serial TVP

14.40 "Walczący samotnik - Stanisław Witkiewicz" cz.1

15.35 Transmisja sportowa

17.00 Teleexpress

17.15 Spojrzenie na Polskę - program publicystyczny

17.40 Telekino wspomnień - "Janosik" (4) serial TVP

18.25 "Wdrodze pod wiatr" - Krystyna Tkacz

19.00 Koncert życzeń

19.20 Dobranocka

19.30 Wiadomości

20.00 "Rodzina Kanderów"(1) serial TVP

21.00 Panorama

21.25 Gość TV Polonia

21.35 "Bohater roku" film fab. reż. Feliks Falk

23.30 Program na poniedziałek

23.35 Sportowa niedziela

0.35 Gwiazdy Jazzu - Michel Petrucciani

1.55 Zakończenie

CHORĄGIEW HARCEREK POCHODZENIA POLSKIEGO WE FRANCJI

Zaprasza do:

domu wakacyjnego

"Bałtyk"

na week-endy,

lub dłuższe wakacje

od 2 lipca do 31 sierpnia 1994 r.

STELLA-PLAGE

(blisko Le Touquet Paris-Plage).

Wszelkich informacji udzielają:

p. Szczepanek tel: 21 67 63 51;

22 29 93 75 (oprócz maja);

p. Karasińska tel: 21 67 01 64;

p. Aghamalian-Konieczna tel:

44 52 15 99; (16)44 52 15 99.

POLSKI OŚRODEK WAKACYJNY "GWIAZDA MORZA"

376, rue Baillarquet;
62780 STELLA - PLAGE;
tel.(16)21.94.73.65.

ZAPRASZA:

DO KOŃCA WRZEŚNIA:

na wczasy, wycieczki, week-endy.

nocleg i 3 posiłki: dorośli -180 F.;

dzieci: do 2 lat - 35 F.;

do 6 lat -90 F., do 12 lat -130 F.

tenis; mini golf, siatkówka, football,
dyskoteka (bezpłatne).

KTO ZNA ŻOŁNIERZY ORLICZA I TUMREGO?

2 lutego 1945 we wsi Rowiny niedaleko Korelicz - na Nowogródczyźnie - dwa oddziały Samoobrony Czynnej Ziemi Wileńskiej zostały zaatakowane przez formacje NKWD. Oddziały Samoobrony dowodzone były przez "Orlicza" - Władysława Kitowskiego i "Tumrego" - Witolda Turonka. W bitwie pod Rowinami poległo prawdopodobnie 52 żołnierzy, którzy pochowani zostali w trzech miejscach we wsi Kaczyce. W tym roku władze Białorusi zezwoliły na ekshumację i złożenie prochów poległych żołnierzy we wspólnej mogile. Znamy nazwiska tylko 12 spośród zabitych, dlatego prosimy wszystkich, którzy mogliby pomóc w ustaleniu nazwisk wszystkich poległych żołnierzy o kontakt z nami.

Michał WOLLEJKO

ul.Mickiewicza 30 m.54A, 01-616

Warszawa;

tel.(19.48.22)39.63.69

119 PIELGRZYMKA POLAKÓW Z FRANCJI DO LOURDES

pod patron. Ks. Prał. St. Jeża - Rektora PMK

Program od 4.08.do 9.08.1994:

CZWARTEK 4 sierpnia 1994

Godz.14.00. Wyjazd z dworca Montparnasse

godz.19.25. Przyjazd do Lourdes; rozlokowanie w hotelach - kolacja - wizyta w Grocie.

PIĄTEK 5 sierpnia 1994

Godz.10.00. Msza Św. w Bazylice Różańcowej

godz.14.30. Konferencja o posłannictwie objawień w Lourdes

godz.16.30. Procesja Eucharystyczna z błogosławieństwem chorych.

godz.20.30. Różaniec przed Grotą i procesja ze świecami.

SOBOTA 6 sierpnia 1994

Godz.6.30. Msza Św. przy Grocie. Dzień wolny.

Dla pozostałych w Lourdes:

godz.16.30. Procesja Eucharystyczna z błogosławieństwem chorych;

godz.20.30. Różaniec przed Grotą i procesja ze świecami.

NIEDZIELA 7 sierpnia 1994

Godz.9.00. Międzynarodowa Msza Św.

godz.14.30. Różaniec medytowany w sali Jana XXIII;

godz.16.30. Procesja Eucharystyczna z błogosławieństwem chorych;

godz.20.30. Różaniec przed Grotą i procesja ze świecami.

PONIEDZIAŁEK 8 sierpnia 1994

Godz.7.00. Msza Św. w Bazylice Różańcowej;

godz.10.00. Droga Krzyżowa;

godz.16.30. Procesja Eucharystyczna z błogosławieństwem chorych.

godz.20.30. Różaniec przed Grotą i procesja ze świecami.

godz.22.00. Godzina święta w Bazylice Różańcowej.

WTOREK 9 sierpnia 1994

Godz.7.00. Msza Św. w Bazylice Różańcowej

godz.10.00. Spotkanie Pielgrzymów w Domu Polskiego Pielgrzyma w Lourdes "Bellevue" - piknik;

godz.15.00. Odjazd, godz.20.00. Przyjazd do Paryża.

Koszty udziału: Pociąg TGV + hotel z utrzymaniem: dla Grupy PARYŻ - 2.100F

(specjalna taryfa "rodzinna" - dla 1 lub 2 dzieci do lat 12 bezpłatny przejazd i pobyt w domu P.M.K. "Bellvue" (za pobyt placą jedynie rodzice - zgłoszenia do końca maja).

Pielgrzymi z Północnej Francji dopłacają 200 FF za autobus z Lens do Paryża i z powrotem.

Informacje i zapisy do 30.06.1994 w parafiach polskich lub w Misji u Brata Władysława S.Chr. 263 bis, rue St Honoré

75001 Paris tel.;42.60.07.69. lub 42.61.17.05. fax: 40.15.09.64. Wpłaty dokonać czekiem lub gotówką na adres: Mission Catholique

Polonaise, C.C.P. 1268 - 75 N. Paris z zaznaczeniem: "Pielgrzymka do Lourdes".

RODZINA DROGĄ KOŚCIOŁA

"Rodzina drogą Kościoła" - to główny temat listu Ojca św. do rodzin

24 kwietnia 1994 r. w Domu Polskiej Misji Katolickiej w La Ferté-sous-Jouarre odbył się dzień skupienia Duszpasterskich Rad Parafialnych Dekanatu Paryskiego. Motywem przewodnim tego dnia, któremu przewodniczył Rektor Polskiej Misji Katolickiej Ks. Prałat Stanisław Jeż, była rodzina. Ponad 30 osób reprezentowało niemal wszystkie wspólnoty parafialne regionu paryskiego. Spotkanie rozpoczęło się Mszą Świętą celebrowaną przez Ks. Rektora, po której wygłosił On naukę na temat: "Rodzina jako wspólnota osób, jest równocześnie pierwszą ludzką społecznością". Ks. Rektor zwrócił szczególną uwagę na "List do Rodzin" Ojca Świętego. Szeroko skomentowane myśli Jana Pawła II zawarte w Liście i rozważania nad jego treścią pozwoliły zebranym na skupienie i głębokie przeżycie tego szczególnego dnia.

Drugim elementem dnia skupienia była konferencja na temat: "Rodzina Polska na Emigracji". Dwa referaty wygłoszone przez Annę Łucką: - "Analiza praw rodziny w świetle ustaw i instytucji państwowych" i Barbarę Płaszczyńską - "Charakterystyka działania rodziny polskiej w służbie na rzecz osoby ludzkiej w budowie Kościoła" zakończyły przedpołudniową sesję.

Po doskonałym obiedzie, przygotowanym przez Siostry Sercanki, dyskusja zgromadzonych pozwoliła przeanalizować pewne elementy z wygłoszonych poprzednio

referatów. Poruszono także bardzo istotne problemy nauki religii dla dzieci polskich oraz konieczność szkolenia katechetów świeckich dla zapewnienia stałej i wystarczającej liczby osób mogących systematycznie wspierać Polski Kościół na emigracji głosząc dzieciom i młodzieży naukę Chrystusa. Mówiono również o zbliżającej się wizycie Ks. Arcybiskupa Szczepana Wesołego we Francji, w La Ferté 25 czerwca oraz o poświęceniu przez Jego Ekscelencję rozbudowującego się tamtejszego Domu

P.M.K. W tym dniu Emigracja Polska we Francji uczci także 25-lecie sakry biskupiej swego Opiekuna.

Do ponownego spotkania się we wrześniu b.r.

Przedstawiciele Duszpasterskich Rad

opr. Alfred PIETRASZ
foto. Piotr JACKOWSKI-FEDOROWICZ

Ciąg dalszy ze str. 8

zaprzyjaźnionych zrzeseń. Ze strony polskiej przybyli Konsul Generalny Rzeczypospolitej Polski Sławomir Czarlewski z Lyonu i Dyrektor Instytutu Polskiego w Paryżu Bogusław Sonik, a także P. Gąsowska -przedstawiciel "Wspólnoty Polskiej" oraz oficjalni goście z Rzeszowa, miasta, które gościło wiele razy "WARSZAWĘ" podczas organizowanego Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych.

W swoich wystąpieniach zarówno prezydent Dijon jak i Konsul RP podkreślali nie tylko relacje francusko-polskie w przeszłości, ale obaj kładli nacisk na teraźniejszość. W obu wystąpieniach wiele miejsca zajęły słowa

uznania dla "WARSZAWY" i jej prezydenta. Prezydent Dijon wskazał na trwałe jej miejsce w życiu kulturalnym miasta a Konsul podkreślił misję szerzenia polskości.

Pan Parczyński, dziękując wszystkim za dzielenie z grupą tak ważnej chwili, wręczył osobom, które "zawsze z nią były, medale z brązu wykonane na tę okazję przez jednego z najbardziej znanych rzeźbiarzy polskich, J. Chromego z Krakowa. Ten wzruszający moment dopełnił toast przyjaźni śpiewany nie tylko przez solistów grupy "WARSZAWA" i gości z Polski, ale również przez francuskich przyjaciół.

Po oficjalnych uroczystościach wszyscy przenieśli się do lokalu grupy, gdzie smakując bigos popijany burgundzkiem

winem, oglądali i słuchali występów "WARSZAWY" i innych zaproszonych zespołów. Tam też nie zabrakło ani momentów podniosłych, jak odśpiewania hymnu polskiej emigracji, ani momentów urodzinowych, gdy gaszono 35 świeczek na tradycyjnym torcie.

Kończyła ten bogaty jubileuszowy program trzygodzinna gala w Pałacu Sportu, gdzie długo nie milkły oklaski. Tak więc, grupo "WARSZAWA"! Życzymy Wam dużo sił na przyszłość, byśmy mogli wiele razy jeszcze przeżywać z Wami takie chwile!

Opracowała Anna NAWROCKA

ZE ŚWIATA

■ Prezydent Rosji B. Jelcyński złożył wizytę w Niemczech. Kohl obiecał poparcie dla Rosji w staraniach o członkostwo w tzw. "G-7" - grupie najbardziej uprzemysłowionych krajów świata. Jelcynowi udało się także zmienić planowane miejsce "pożegnania" armii postsowieckiej z Weimaru na Berlin.

■ Separatyści rosyjscy na Krymie pragną usunięcia zapisu konstytucyjnego o przynależności tego półwyspu do Ukrainy.

■ Prezydent B. Jelcyński zaaprobował zwiększenie wydatków budżetowych na wojsko rosyjskie o 50%. Utrzymanie armii będzie stanowiło jedną trzecią budżetu Rosji!

■ S. Berlusconi został zaprzysiężony na prezydenta Włoch. W skład jego rządu weszło 7 członków Forza Italia, 5 działaczy Ligii Północnej i 5 członków MSI. Sprzeciw wobec tych ostatnich wyraził parlament europejski, który uważa MSI za partię neofaszystowską.

■ I tura wyborów parlamentarnych na Węgrzech przyniosła sukces postkomunistom z Węgierskiej Partii Socjalistycznej.

■ Politycy i mężowie stanu ponad 170 krajów wzięli udział w zaprzysiężeniu N. Mandeli na prezydenta RPA. Z Polski udał się tam zastępca ministra Wachowski.

■ Pierwsze posiedzenie parlamentu Ukrainy zakończyło się awanturą o termin wyborów prezydenckich. Urzędujący prezydent L. Krawczuk nie zgadza się na zaplanowany termin 26 czerwca i pragnie przełożenia wyborów na później.

■ Skandal na Litwie. Sejm tej republiki wstępnie zdecydował, że w wyborach samorządowych mogą brać udział wyłącznie zarejestrowane partie polityczne. Pozbawia to reprezentacji samorządowej polską mniejszość narodową skupioną np. w Związku Polaków na Litwie.

■ Policja Palestyńska objęła kontrolę nad Jerychem. Przy przekazywaniu władzy na obszarze autonomicznym doszło do zamieszek.

RECYDYWA

Nie ma powrotu do czasów PRL. Pewien etap w dziejach Europy i Polski został zamknięty i nawet przy zaskakującym, trudnym do przewidzenia zbiegu okoliczności (np. USA proklamuje politykę izolacji wobec tego co dzieje się w Europie, zaś w Moskwie wygrywają siły stalinowskie, ciągle silne zwłaszcza w wojsku i bezpieczeństwie) historia się już nie powtórzy.

Najbardziej dramatyczna wersja rozwoju wydarzeń a więc zwycięstwo sił posttotalitarnych nie będzie powtórką z historii choćby dlatego, że ludzie przestali się bać.

Obudził ich Ojciec Święty podczas pierwszej pielgrzymki do Ojczyzny w 1979 r. Doszło wówczas do najwspanialszego zwycięstwa człowieka końca XX wieku. A więc nawet najfatalniejszy obrót sprawy i biegu wydarzeń w Polsce i innych krajach Europy środkowo-wschodniej nie przywróci strachu, tego największego sojusznika totalitaryzmów i zniewalania człowieka. Nie wpadajmy jednak w samouspokojenie, które tak często towarzyszy naszym wyobrażeniom o transformacji III Rzeczypospolitej. Sam fakt upadku PRL nie oznacza jeszcze, że nie jest możliwa recydywa. Ona już dziś zaczyna być faktem. Peerełowski upiory ożywają w łonie III Rzeczypospolitej. Pełnym blaskiem w tym względzie świeci koalicyjna większość parlamentarna i rządowa, głównie ta o proveniencji jawnie komunistycznej.

Za kilka tygodni będziemy świadkami próby polskiego patriotyzmu. Zlewicowany parlament przystąpi do głosowania nad ratyfikacją konkordatu. Przywódcy hardej SLD z Aleksandrem Kwaśniewskim (odbieranym przez wielu ludzi na Zachodzie jako nawróconym dziś socjaldemokratą) i Józefem Oleksym (uważanym za lidera reformistów postkomunistycznych) oświadczyli, że będą głosować przeciwko konkordatowi. Zastaniają się tym, że konkordat stoi w sprzeczności z obowiązującym w Polsce prawem. Trudno dziwić się takiej właśnie postawie komunistów III Rzeczypospolitej. Są oni jedynie wierni i lojalni wobec tych, którzy stanowili nadal obowiązujące w Polsce prawo. Jest to prawo pochodzące z czasów PRL. Można jedynie zadać lapidarne pytanie: co należałoby dziś zmienić? Konkordat czy stalinowskie prawo?

Recydywa komunizmu nie jest jedynie zjawiskiem polskim. W wyborach przeprowadzanych w krajach byłego obozu komunistycznego wygrywają siły starego porządku. Powód jest wszędzie ten sam. Ludziom żyje się ciężko, trudy procesów transformacji gospodarczej są ponad siły przeciętnego obywatela. Postkomuniści zaś obiecują gruszki na wierzbie. Naiwni wolą wierzyć w to, że kaktus wyrośnie na dłoni anizeli w skuteczność pracy, często ciężkiej i słabo opłacanej. Starsze pokolenie jest wystarczająco zmęczone, młodsze chce owoców natychmiast, chce sukcesów już dziś.

Do władzy wraca w Polsce nomenklatura PZPR. Recydywa jest powszechna, widoczna najwyraźniej w tzw. terenie, w województwach, na szczeblach gminnych, w dużych zakładach pracy. W systemie demokracji radzą sobie wysmienienie nie dlatego, że pokochali demokrację, lecz dlatego, że stwierdzili ile można na niej zarobić, w dosłownym tego słowa znaczeniu.

Jak na razie tej recydywie społeczeństwo przygląda się z obojętnością. W coraz mniejszym stopniu ludzie angażują się w życie polityczne, czego dobitnym wyrazem jest pasywność przed wyborami samorządowymi. W większości miast i miasteczek nie można znaleźć chętnych do kandydowania na radnych. Nie trudno przewidzieć dalszy bieg wydarzeń. Postkomuniści z Sojuszu Lewicy Demokratycznej wystawiają swoje listy, ich kandydaci choćby z braku konkurencji zajmą pierwsze miejsca.

Nie można mieć żalu do własnego społeczeństwa. Nie społeczeństwo jest winne, lecz te grupy społeczne, które stanowią elity: polityczne, intelektualne, moralne. To elita w nowoczesnym państwie nadaje ton, kierunek przemianom. To od elit zależeć będzie w jakim kierunku podąży III Rzeczpospolita. To elity mają obowiązek wskazać społeczeństwu gdzie białe, gdzie czarne. Jak na razie odnosi się wrażenie, że elity kierują się przede wszystkim interesem własnym. Jedni wchodzą w sojusze korupcyjne, drudzy polityczne - takie, by przetrwać. Za cenę utrzymania foteli gotowi są na sojusz z samym diabłem.

Jerzy KLECHTA

SPOTKANIE RODAKÓW W AUBY

W ramach wymiany bliźniaczych miast, odbyło się od 12 do 17 kwietnia 1994 roku, kolejne spotkanie Polaków z Czeladzi z Polonią i Francuzami z Auby. Z Czeladzi, która jest jednym z najstarszych miast Zagłębia Dąbrowskiego, przyjechało 70 osób pięknym piętrowym autokarem, co już na początku, zrobiło wielkie wrażenie i stanowiło dobrą wizytówkę dzisiejszej wolnej Polski w oczach Francuzów. Goście nasi, jako zadanie postawili sobie zaprezentowanie Ojczyzny z najlepszej strony oraz pogłębienie i nawiązanie nowych kontaktów w dziedzinie kultury: (przyjechali artyści); szkolnictwa (staże młodzieży) i wymiany ekonomicznej (zaprezentowano wspaniałe polskie wyroby spożywcze).

Z okazji przyjazdu gości z Polski odbyło się w Auby wiele imprez, wśród których na szczególne podkreślenie zasługuje zorganizowane przez Stowarzyszenie Mężów Katolickich, oraz Stowarzyszenie Polek spotkania z Rodakami z Polski w świetlicy parafialnej. Gości powitał prezes okręgowy Stow. Mężów Katolickich E. Kaczmarek. Przemawiali też nasi Goście z Polski: Przewodniczący Rady Miejskiej Czeladzi - Marian Kyta i Burmistrz miasta - Eugeniusz Bliźnicki, którzy dziękując za gościnę, opo-

wiedzieli o swoim mieście, w którym znajduje się m. innymi okazały kościół św. Stanisława B.M., wybudowany na wzór paryskiej Notre Dame, oczywiście w skromniejszym wymiarze. Kościół ten słynie też ze znajdującego się w nim cudownego obrazu Matki Bożej Pocieszenia.

Całe spotkanie upłynęło w bardzo miłej, religijnej i patriotycznej atmosferze. Najważniejszym wydarzeniem było oczywiście wspólne uczestnictwo w niedzielnej Mszy Świętej, na którą liczniej niż zwykle przyszli nasi parafianie.

W czasie homilii, kaznodzieja, na przykładzie Izraela i Polski, w krótkim zarysie ukazał, potwierdzoną przez historię prawdę, że tylko przez zachowanie całkowitej i trwałej wierności Chrystusowi oraz głoszonej przez Jego Kościół nauce, można zapewnić prawdziwy pokój, niepodległość i szczęście narodu. W czasie Mszy Św. śpiewał chór parafialny i Ewa Uryga, która po

nabożeństwie dała krótki koncert piosenek religijnych przy akompaniamencie zespołu muzycznego. Panni Ewa Uryga, która przyjechała z delegacją Czeladzi jest bardzo znaną w Polsce artystką występującą często w radio i TV, jest laureatką licznych festiwali (Opole, Sopot, Szwecja, Anglia).

Znaną jest także z udziału w Światowym Spotkaniu Młodzieży z Papieżem w Częstochowie. Jej solowe wykonanie słynnego "Abba - Ojciec" zna cała Polska. Nadal, co potwierdziła w Auby, mimo licznych sukcesów i wielkiej popularności, żyje jedynie aby śpiewać innym i Bogu, którego właśnie w Częstochowie "spotkała".

Ks. Jan ROBAKOWSKI

ŚP. SIOSTRA JANINA GABRIEL. ZGON POLSKIEJ SZARYTKI W 104 ROKU ŻYCIA

W dniu 25 kwietnia 1994 zmarła w Phalempin, w pobliżu Lille, Siostra Miłosierdzia Janina Gabriel, z domu Marta Batke, urodzona w Łowinku 22 kwietnia 1891 r.

21 kwietnia 1991 obchodziła setną rocznicę urodzin. Z tej okazji, Ojciec Św. Jan Paweł II przekazał telegram z wyrazami uznania za gorliwą pracę Siostry czy to na polu charytatywnym, czy też wśród polskiej emigracji, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, udzielając jej swego apostolskiego błogosławieństwa. Prymas Polski, Ks. Kardynał Józef Glemp przesłał jej wówczas list, a arcybiskup diecezji Cambrai posłanie. Działała bowiem głównie w okręgu Douai, w północnej Francji, najpierw w w Hotel-Dieu w samym Douai, potem w pobliskim Guesnain. Po nowicjacie pracowała przy rue du Bac w Paryżu. (Głos Katolicki z 28.07.1991, str. 12).

Od 1935 do 1961 r. opiekowała się Polakami w Auberchicourt, prowadząc szkołę dla polskich dzieci, ucząc przez jakiś czas katechizmu. Odwiedzała

polskie rodziny, które wspomagała. Kiedy Dom Sióstr został zamknięty, wraz z innymi Siostrami została przeniesiona do sąsiedniego Aniche, gdzie przebywała do 1974r., do czasu kiedy i ten dom został zamknięty, a Siostry osiedliły się w Maison St Joseph w Phalempin w pobliżu Lille. Polska Siostra, jak ją powszechnie nazywano, utrzymywała kontakt z tymi, którymi przez wiele lat opiekowała się.

Pogrzeb Siostry Batke odbył się w 27 kwietnia w Phalempin. Na początku Mszy Św., koncelebrowanej przez kapelana Domu Sióstr i ks. Ryszarda Kaczora TChr., odczytano list Ks. Kard. Glempa, Prymasa Polski, w którym pisał: "Łączę się w modlitewnej wdzięczności ku Bogu, za tak wiele lat życia zmarłej Siostry Janiny - Marty Batke oraz jej służby bliźnim. Pan powołał ją do Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia aby niosła posługę drugiemu człowiekowi pełniąc miłość ku samemu Bogu, obecnemu szczególnie w najbardziej potrzebujących. Niech Chrystus, nasze

życie, będzie dla siostry Janiny Marty darem ku życiu wiecznemu". Polska Siostra została pochowana na cmentarzu Phalempin, w grobowcu Sióstr Miłosierdzia Maison St Joseph. W tym miejscu została złożona tablica z wizerunkiem Matki Bożej i napisem: "Bóg Ci zapłać za wszystko - Polacy z Auberchicourt".

opr. i fot. Henri MUSIELAK

TAIZÉ - ŚLAD BOŻEJ MIŁOŚCI

W pełnym soczystej zieleni krajobrazie Burgundii na zachód od Macon położona jest niewielka wioska Taizé, której nazwa jest dziś symbolem pokoju, pojednania, wspólnej modlitwy. To właśnie do tego miejsca w sierpniu 1940 roku dotarł brat Roger z zamiarem utworzenia wspólnoty, która byłaby znakiem Bożej miłości w obliczu nieszczęścia wojny. Trudności, które napotkał, związane były nie tylko z sytuacją okupowanej Francji. Na terenie prawie całkowicie zdechrystianizowanym, gdzie od czasów Rewolucji Francuskiej nie było księdza, szerzenie Ewangelii wydawało się wręcz niemożliwe. Jednak dzięki przekonaniu, że wypełnia swoje powołanie, będąc właśnie tam, gdzie jest cierpienie, udało mu się stworzyć w Taizé wspólnotę zakonną, znaną w świecie jako swoisty przejaw ekumenizmu.

Tworzy ją obecnie 90 braci - protestantów i katolików, którzy przybyli tam z 20 krajów różnych kontynentów, aby kierować się monastycznymi zasadami życia. Uroczyste śluby, poprzedzone kilkuletnim przygotowaniem, zobowiązują każdego z nich do życia w celibacie, prostocie, do wyrzeczenia się osobistego dziedzictwa materialnego. Zasięg działalności Wspólnoty jest szeroki. Niektórzy z jej członków dzielą swoje życie z najbardziej potrzebującymi mieszkańcami Azji, Afryki, Ameryki Północnej i Południowej.

Począwszy od lat pięćdziesiątych do Taizé coraz liczniej przybywa młodzież z całego świata, aby podczas trwających tygodni spotkań odkryć w sobie i w innych niezmierzone pokłady wartości, płynących od Chrystusa Pana.

W atmosferze pokoju i zaufania młodzi ludzie spotykają się wraz z braćmi trzy razy dziennie na wspólnej modlitwie, która wyznacza rytm życia Wspólnoty. Śpiewy kanonów, czytania biblijne i momenty kontemplacyjnej ciszy jednoczą wszystkich w prawdzie i poczuciu bliskiej obecności Jezusa.

Brat Roger wciąż zadziwiony przybyszami z różnych stron świata, którzy przemierzają setki i tysiące kilometrów, aby dotrzeć do Taizé, mówi: "wielu młodych doznaje dzisiaj zniechęcenia. Chcielibyśmy bardzo, by we wspólnej modlitwie, poprzez refleksję i ciszę, pogłębiając źródła wiary, odkrywali sens swojego życia

W kwietniu b.r. grupa polskiej młodzieży mieszkającej w Paryżu odbyła pod opieką Ks. Ryszarda trzydniową piel-

grzymkę do Taizé. Serdeczne przyjęcie i życzliwość, z którymi spotkaliśmy się po przybyciu ułatwiły nam wejście w rytm wspólnotowego życia tak innego od "paryskiej bieżącej". Dni wypełnione modlitwą, rozmowami z ludźmi, spotkaniami z braćmi pozwoliły nam otworzyć się na działanie miłości Pana i dzięki temu odkryć bogactwo Bożych darów. Napełnieni Jego radością i "odświeżeni" w wierze zrozumieliśmy doskonale sens słów papieża Jana XXIII: "Ach Taizé, ta mała wioska", którymi powitał kiedyś brata Rogera. Niezapomnianym przeżyciem było dla nas spotkanie z przeorem Wspólnoty, zorganizowane dla naszej grupy przez Polaka - brata Marka.

W dość długo trwającej rozmowie brat Roger słowami pełnymi prostoty i pokory opowiedział nam o tworzeniu się i działalności Wspólnoty, wyraził swoje uznanie dla narodu polskiego oraz podziw i szacunek dla obecnego Ojca Świętego. Myślę, że to spotkanie, zakończone wspólną modlitwą

do Matki Bożej, pozostawiło trwały ślad w sercu każdego z nas.

Ucieszyła nas również wiadomość, że miejscem spotkania Europejskiego, odbywającego się zawsze pod koniec grudnia i stanowiącego kolejny etap "Pielgrzymki Zaufania przez ziemię", będzie w tym roku Paryż.

Potrzebę istnienia Wspólnoty podkreślił Jan Paweł II, który przybył do Taizé w 1986 roku i przedstawiając się jako pielgrzym powiedział: "Do Taizé przybywa się jak do źródła. Wędrowiec zatrzymuje

się, zaspokaja pragnienie i rusza w dalszą drogę". W drogę, na której będzie zwiastunem pokoju i zaufania.

Iwona GŁÓD

PIELGRZYMKA DO SANKTUARIUM W PARAY LE MONIAL - 5. VI. 1994

KOMUNIKAT

Każdego roku w niedzielę Rodziny Świętej rozważamy życie nazaretańskiej Wspólnoty: Jezusa, Maryi i Józefa. Pragniemy to uczynić także w dniu naszej dorocznej pielgrzymki - 5 czerwca - z tej okazji, że bieżący rok, jest rokiem rodziny. Nie można zaś mówić o ludzkiej rodzinie bez Rodziny Nazaretańskiej. Życzeniem Ojca świętego wyrażonym w dniu 6 czerwca ubiegłego roku było włączenie się całym sercem i całą miłością jaką żywimy dla rodziny, w ten właśnie obchód. Pielgrzymce przewodniczyć będzie Ksiądz Prałat Stanisław Jeż - Rektor P.M.K.

PROGRAM:

9.45 Modlitwa różańcowa w parku - prowadzi ks. proboszcz J. Ciągło TChr.

W czasie różańca okazja do spowiedzi św. wielkanocnej.

10.30 SUMA KONCELEBROWANA pod przewodnictwem ks. Rektora.

12.00 Przerwa obiadowa.

14.15 Pielgrzymi zbierają się przed ołtarze w parku.

14.30 Wystawienie Najśw. Sakramentu. Kazanie Ks. Rektora, Procesja Bożego Ciała do czterech ołtarzy.

Po procesji Akt Oddania się naszych Rodzin Najśw. Sercu Pana Jezusa.

16.30 Zakończenie pielgrzymki.

P.s: Pielgrzymi mogą spożyć obiad na miejscu w Abri des Pelerins. Cena 60 fr. Obiad należy zamówić do 30 maja 1994 pod nr. tel. 85.88.85.80 lub 85.67.09.30.

ks. Zygmunt A. STEFAŃSKI TChr.

WITTENHEIM - UROCZYSTOŚCI 3 MAJA

W niedzielę 8 maja, tradycyjnym zwyczajem, Polacy Basenu Potasowego i regionu Mulhouse spotkali się na uroczystościach 3 maja, Święta Królowej Polski i rocznicy Konstytucji 3 Maja z 1791 roku. Mszy św. koncelebrewanej w kościele Sainte Marie w Wittenheim przewodniczył i kazanie wygłosił ks. Eugeniusz Sosulski z Colmar. Śpiewał chór "Dzwon Zygmunta" pod dyr. p. Feliksa Dobrosia.

Drugą częścią programu była akademie w pobliskim Foyer, którą rozpoczął pan Alfred Kaluźński, nowo wybrany prezes PZK. Następnie uczestnicy mogli podziwiać prezentacje zespołu "Podhale", deklamacje w wykonaniu dzieci szkolnych przygotowane pod kierunkiem pani Elżbiety Krawczyk. Harcerze Polscy z Bollwiller przedstawili wesoły skecz. Zabrzmiły polskie pieśni w wykonaniu chórów "Krajobrazy" pod dyr. Etienne Zielińskiego oraz "Polonii" pod dyr. Bernarda Rabiegi. Na zakończenie wystąpiła taneczna grupa dziecięca "Orla Białego".

Rozstając się po tak pięknym święcie Polacy obiecali sobie następne spotkanie na pielgrzymce w Thierenbach.

Ks. Roman WASZKIEWICZ

STOWARZYSZENIE MĘŻÓW KATOLICKICH
W BELGII

ZAPROSZENIE:

11 czerwca 1994 r. odbędzie się walne zebranie SMK.

Godz. 11.00 - Msza Św. w P.M.K.

rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles;

Godz. 12.30 - Zebranie w Domu Polskim

rue Camphout 39, 1050 Bruxelles

Józef PTASZYŃSKI, prezes

JUBILEUSZE KAPŁAŃSKIE
W CZERWCU OBCHODZĄ:

Ks. WASZKIEWICZ ROMAN

10 rocznicę święceń (2 czerwca)

Ks. PŁOŃSKI STANISŁAW S.A.C.

40 rocznicę święceń (13 czerwca)

Ks. MUSIAŁ JÓZEF

20 rocznicę święceń (15 czerwca)

Ks. SKOCZEŃ MARIAN

20 rocznicę święceń (16 czerwca)

Ks. PRAŁ. JAGŁA FRANCISZEK

60 rocznicę święceń (17 czerwca)

Ks. PANICZ PAWEŁ O.M.I.

15 rocznicę święceń (21 czerwca)

Ks. KAWALEC EDWARD

25 rocznicę święceń (24 czerwca)

Ks. CHOROSZY JAN

30 rocznicę święceń (28 czerwca)

Ks. GRACZ HENRYK S.A.C.

35 rocznicę święceń (29 czerwca)

Z tej szczególnej okazji, Rektor PMK we Francji, ks. prał. St. Jeż i redakcja "GK", składają Jubilatom życzenia wielu łask Bożych i wszelkiej pomyślności.

ŚWIAT NALEŻY DO WAS

ZNIŻKI NA BILETY LOTNICZE

PARYŻ - WARSZAWA - PARYŻ

1 860 F*

PRZEJAZDY AUTOBUSEM

BILETY W OBYDWIE STRONY

od 810 F*

B.I.G.T.

BILETY KOLEJOWE ZE ZNIŻKĄ, TYLKO DLA POLAKÓW, WAŻNE WE WSZYSTKIE DNI I NA WSZYSTKIE LINIE KOLEJOWE DO POLSKI.

B.I.J.

BILETY KOLEJOWE ZE ZNIŻKĄ, DLA MŁODZIEŻY PONIŻEJ 26 LAT NA TERENIE CAŁEJ EUROPY.

B.S.E.

BILETY KOLEJOWE ZE ZNIŻKĄ, DLA UCZNIÓW I STUDENTÓW PONIŻEJ 26 LAT NA TERENIE CAŁEJ FRANCJI.

DODATKOWE USŁUGI
WASTEELS

SPRZEDAŻ I REZERWACJA BILETÓW SNCF I WSZYSTKICH INNYCH EUROPEJSKICH LINII KOLEJOWYCH PRZYKŁAD BILETU.

JOKER TGV NORD

Lille 100 F Valenciennes 100 F

Roubaix 105 F Calais 120 F

ZASTRZEGA SIĘ MOŻLIWOŚĆ ZMIAN CEN PO 26/09/93

WYNAJEM SMOCHODÓW

POPRZYBYCIU DO POLSKI MOŻNA WYNAJAĆ SAMOCHÓD PRZEZ AGENCJĘ WASTEELS, OPŁATA WE FRANCJI, A SAMOCHÓD DO DYSPOZYCJI, NA MIEJSCU, BEZ LIMITU KILOMETRAŻU.

ZASTRZEGA SIĘ MOŻLIWOŚĆ ZMIAN CEN

Jesteśmy do waszej dyspozycji, będziecie mile widziani w naszych agencjach **WASTEELS**

75002 Paris 5, rue de la Banque	(1) 42 61 53 21
75005 Paris 113, boulevard Saint-Michel	(1) 43 26 25 25
75005 Paris 8, Boulevard de l'Hôpital	(1) 43 36 90 36
75005 Paris 6, rue Monsieur le Prince	(1) 43 25 58 35
75009 Paris 12, rue La Fayette	(1) 42 47 09 77
75011 Paris 91, Boulevard Voltaire	(1) 49 29 99 27
75012 Paris 2, rue Michel Charles	(1) 43 43 46 10
75012 Paris 3, rue Abel	(1) 43 45 85 12
75012 Paris 193 A 197, rue de Bercy	(1) 40 04 67 51
75016 Paris 6, chaussée de la Muette	(1) 42 24 07 93
75016 Paris 58, rue de la Pompe	(1) 45 04 71 54
75017 Paris 150, avenue de Wagram	(1) 42 27 29 91
75018 Paris 3, rue Poulet	(1) 42 57 68 56
75020 Paris 146, boulevard Mémorial	(1) 43 58 57 87
78000 Versailles 4 bis, rue de la Paroisse	(1) 39 50 29 30
78500 Sartrouville 88, avenue Jean Jaurès	(1) 39 57 40 00
92000 Nanterre Univers, Paris X - Bât E - sortie REF	(1) 47 24 24 08
93190 Livry-Gargan 17, boulevard de la République	(1) 43 02 68 11
93200 Saint Denis 5, place Victor-Hugo	(1) 48 20 58 39
93200 Saint Denis 15, place Victor-Hugo	(1) 42 43 84 73
93700 Orancy 68, av. Henri Barbusse	(1) 48 95 92 92
94400 Vitry-sur-Seine 21, Avenue Paul-Vaillant-Couturier	(1) 46 80 84 75
94500 Champigny sur Marne 38, av. Jean Jaurès	(1) 47 06 19 75

Imprimé par les Voyages WASTEELS LIC A568 28/11/93

OGŁOSZENIA - KOMUNIKATY

GABRIELA MABRU-STEFANIAK

KANCELARIA ADWOKACKA W PARYŻU

PROWADZI WSZELKIE SPRAWY PRAWNE W ZAKRESIE
PRAWA HANDLOWEGO, CYWILNEGO I SPADKOWEGO

REDAGUJE I TŁUMACZY DOKUMENTY
W JĘZYKU POLSKIM I FRANCUSKIM

przyjmuje na umówione spotkania

95, rue de Monceau, PARIS 8e (M^o: Villiers)
tel.(1) 44.70.02.09; fax(1) 42.93.46.83

komfort

licencja polsko-francuska n°113 156 SE STW 94

450 F - 800 F

(ceny aktualne do 30.08.94.)

taryfy specjalne dla grup

St Etienne - 77.93.10.07. ; fax. 74.96.30.83. MINITEL 3815 POLINFO

Podróże do Polski

* **AMIGO - TOURIST**: autokarem do Wrocławia, Opola, Katowic, Krakowa, Rzeszowa. INFORMACJE I REZERWACJA: Paryż tel. 60.11.87.24. codziennie od 8.00 do 22.00.

* **BUS TOURISTIQUE SERVICE**. OD wtorku do niedzieli - Szczecin, Koszalin, Gdańsk; POLSKA POŁUDNIOWA: Zielona Góra, Wrocław, Kraków, Rzeszów, Kielce, Stalowa Wola, Łódź, Radom, Lublin. TEL.: 43.38.67.29.

* **VITESSE** - Licencjonowanym autokarem w klerunkach: Warszawa, Kraków, Rzeszów, (380FF; A/R-650FF). Tel. 48.05.00.66.

* **PARTNER - LEGALNIE i najszybciej do Polski Południowej komfortowo** mikrobusem Ford (nowy), przez Valencienne. Już w 12 godzin w Olszynie. TEL.48.30.49.58.(po 18.00). ZAPRASZAMY.

* **AMIGO - TOURIST** - w niedzielę przejazdu autokarem do: Wrocławia, Opola, Katowic, Krakowa. Cena 370F; A/R - 650F. Inf. i rez. Paryż tel.: 43.88.06.98 lub 47.39.88.26 codziennie (8.00-22.00). Zapraszamy!

* **AUTOKAREM** do Wrocławia, Katowic, Krakowa, Tarnowa, Mielca, Kolbuszowej, Rzeszowa, Stalowej Woli, Przemyśla. Odjazdy z Paryża i Aulny s/Bois w czwartki i niedziele. Informacje: tel.48.79.03.10.

* **OAZA-TRANS** w Niedzielę autokarem do Zielonej Góry, Kalisza, Łodzi, Kielca, Radomia, Lublina. Informacja i rezerwacja: Paryż tel. 60.11.87.24. Codziennie od 8.00 do 22.00. Zapraszamy.

* **TRANS-EUROPA** TEL.45.84.76.93.

Polskie wędliny

* **MANOREK**, producent polskich wędlin poleca swoje wyroby na targu w Les Lilas w Aulnay s/s Bois, oraz w Saint Denis i Argenteuil. Informacje tel. 43.05.97.36. (repondeur).

Lekcje

* **INDYWIDUALNE** lekcje języka francuskiego. Tel.: 45.56.01.46.

* **LEKcje JĘZYKA FRANCUSKIEGO** - indywidualne i grupowe (4-osobowe) dla początkujących i zaawansowanych, w godzinach rannych i wieczornych prowadzone przez profesora (dyplom na Sorbonie) - specjalista w nauczaniu j. francuskiego metodą audiowizualną. Tel.43.36.38.33. Paryż V.

Polska piekarnia

* **POLSKA PIEKARNIA** zaprasza codziennie (oprócz niedziel) od 6.30 do 21.00. Polskie pieczywo i ciastka. Przyjmujemy zamówienia na uroczystości rodzinne. 18, rue Vieille du Temple - 75004 Paris, tel.: 42.78.38.25. M^o St Paul lub Hotel de Ville.

Usługi

* **PORADY PRAWNE**- Wiesław DYŁĄG przyjmuje na umówione spotkania Tel:40.58.16.84; Fax.45.75.25.80.

* **PRZEPROWADZKI** oferuję - 39.98.87.85.

* **RZEMIEŚNIK** doświadczony - dekorator - usługi -46.67.34.98.

Prace

* **POSZUKUJĘ** mężczyzn z uregulowanym pobytem DO PRACY, dzwonić: od 14.00 do 20.00 - TEL.45.07.82.73.

UWAGA - UWAGA - UWAGA

2 NOWE LINIE FRANCJA - POLSKA

PARIS - Lille - Szczecin - Koszalin -
- Słupsk - Gdynia - GDAŃSK.

PARIS - Lille - Kalisz - Piotrków Trybunalski -
- Radom - Puławy - Lublin - ZAMOŚĆ.

* * *

W DALSZYM CIĄGU LINIE

PARIS - Lille - Poznań - Konin - Łódź - WARSZAWA.

PARIS - Lille - Zielona Góra - Wrocław -
- Opole - Gliwice - Katowice - KRAKÓW.

WSZELKIE USŁUGI I INFORMACJE
OFERUJE PAŃSTWU NASZE BIURO
W PARYŻU - POD NOWYM ADRESEM

93 Rue de Maubeuge
Metro: Gare Du Nord
75010 PARIS

BILLY MONTIGNY tel.(16)21.20.22.75

LILLE tel.(16)20.92.05.05

* **TYGODNIK** polsko-francuski we Francji poszukuje współpracowników zamieszkałych w dużych skupiskach polonijnych (oprócz Paryża). Oferty tylko pisemne - FAX.40.26.72.64.

* **POLKA** poszukuje pracy. Tel. 48.05.44.09

* **HYDRAULIK** ze stażem we Francji poszukuje pracy. Tel. 48.05.44.09.

* **POLKA** (29 L.) - j.francuski, j.angielski, j.rosyjski; maszynopisanie; pilot wycieczek zagranicznych - szuka deklarowanej pracy. Tel.43.36.54.98. (20.00 -22.00 Jolanta).

WENTA - VENTE - WYPRZEDAŻ

STOWARZYSZENIE ŚW. WINCENTEGO - GRUPA POLSKA
SERDECZNIE ZAPRASZA: 4, 5 i 6 CZERWCA

na wyprzedaż darów

18, rue Claude Lorrain, 75018 Paris, w budynku za kościołem,
tel.40.50.07.11.(czwartki - soboty 14.00 - 18.00).

KOLONIE LETNIE W FORT-MAHON PLAGE
ORGANIZUJĄ SIOSTRY SZARYTKI
W DNIACH: OD 6 DO 29 LIPCA

DLA DZIECI W WIEKU OD 6 DO 13 LAT.
ZAGŁOSZENIA: 119, RUE DE CHEVALERET
TEL. 45.83.55.26 PARYŻ

KANCELARIA PRAWNA OLSNICKI

TŁUMACZ wszelkich dokumentów urzędowych
i prywatnych PORADY PRAWNE

ZŁATWIA: tłumaczenia urzędowe, papiery do ślubu i naturalizacji, pełnomocnictwa, adopcje, kontrakty notarialne, spadki, sprawy sądowe we Francji i w Polsce, sprowadzanie dokumentów i rodzin, formalności konsularne, itp.

ETUDE OLSNICKI: Miłe FAJANS

106, Rue Jouffroy - 75017 Paris - M^o Wagram
tel. 47.63.88.91. Przyjmuje: 9.00-12.00

DO POLSKI TYLKO Z POLKĄ!

25, RUE ETIENNE DOLET
75020 PARIS - M° Ménilmontant

Tel. 43.49.51.85.

LICENCJONOWANE LINIE
LUKSUSOWYMI AUTOKARAMI

z: Paryża, Lens, Douai, Valenciennes, Cambrai,
Reims, Metz, Freyming-Merlebach

do: GDAŃSKA, WARSZAWY, RZESZOWA, Poznań,
Sopotu, Grudziądz, Torunia, Bydgoszczy, Gniezna,
Zielonej Góry, Kutna, Konina, Białegostoku, Kielc,
Ostrowi Maz., Lublina, Puław, Radomia, Łodzi,
Wrocławia, Opola, Strzelec Op., Gliwic, Zabrze, Gdyni,
Bytomia, Chorzowa, Katowic, Krakowa, Tarnowa,
Stalowej Woli, Sandomierza, Tarnobrzega, Mielca,
Bielska-Białej, Czechowic, Pszczyny, Tych, Częstochowy.

WYJAZDY: CZWARTEK, SOBOTA, NIEDZIELA

PACZKI DO POLSKI

Biuro otwarte od wtorku do soboty
od 10.00 do 12.00 i od 14.00 do 18.00
w niedziele: od 10.00 do 14.00

Tel. 43.49.51.85.
Siret 325 776 003

Copernic

La Pologne en direct

TRANSPORT

SERWIS EKSPRES (24 h chrono) - TRANSPORT DROBNICY
PRZEWÓZ MIENIA + SPRZEDAŻ H.T.
ART. GOSPODARSTWA DOMOWEGO, HI-FI.

PACZKI DO:

POLSKI (wyjazdy w każdą niedzielę)
UKRAINY, LITWY, ŁOTWY, ESTONII,
ROSJA - MOSKWA, ST. PETERSBURG (w promieniu do 50 km)
KRÓLEWIEC (część Rosji wcięty pomiędzy Litwą a Polską)

Paczki dostarczane są do rąk własnych za potwierdzeniem odbioru.

COPERNIC

6, Rue des Immeubles Industriels
75011 Paris - tel. 40.09.03.43 M° NATION
Od 10.00 do 18.00 każdego dnia

OFIARY NA TYDZIEŃ MIŁOSIERDZIA

Ks. FRANCYSZYN Bolesław - JOEUF - PIENNE - CANTBONNE
- TUCQUEGNIEUX - GOURENCOURT
Razem: - 2083 F

Ks. KRASNY Waldemar C.M. - AUDUN LE TICHE
- SEDAN - REVIN
Razem: - 2520 F

Ks. KOŚCIEWSKI Jerzy S.Ch. - LA RICAMAIRE - 3290 F
- ROANNE - 150 F
Razem: - 3440 F

Ks. Kanonik ZIÓŁKOWSKI Dominik - PULWERSHEIM - 1840 F

ZWIĄZEK TOWARZYSTW POLEK WE FRANCJI - 1000 F
p. PILAREK Edward - 150 F

Ofiarodawcom serdeczne: "Bóg zapłać"

Dalsze ofiary prosimy przysyłać pod adres:
Mission Catholique Polonaise 263 bis, rue St Honoré,
75001 PARIS wpłacając na: CCP 1268-75 N PARIS
lub czekiem i zaznaczając: "Na Tydzień Miłosierdzia"

PRZYJACIELE GŁOSU KATOLICKIEGO:

KRUŻYŃSKI Jarosław - 400 F
DEC Maria - 500 F

Serdecznie dziękujemy Czytelnikom, którzy
wspierają finansowo nasz emigracyjny tygodnik.

BIURO UBEZPIECZEŃ

"BIRAU-MALISZEWSKA"

Wyspecjalizowane w ubezpieczeniach:

- ZDROWOTNYCH (Mutuelle oraz Dniówki)
- LOKALOWYCH
- ZAWODOWYCH
(Responsabilité Civile, Decennale)
- SAMOCHODOWYCH
(Atrakcyjne ceny dla dobrych kierowców)
Tel. 42.80.28.87.

Przyjmujemy wyłącznie na umówione spotkania.

BIURO PORAD I TŁUMACZEŃ

W.A. KOCZOROWSKI

Ekspert Sądowy Tłumacz Przysięgły
przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, Rue Anatole France
92290 Chatenay Malabry - Tel. 46.60.45.51.
lub

4, Villa Juge - 75015 Paris
Tel. 40.59.42.71 - Fax 40.59.83.62.
Formalności prawno-administracyjne, notarialne,
asystowanie w sądach i urzędach, redagowanie
aktów, podań, pism, tłumaczenia urzędowe.

PRENUMERATA (ABONNEMENT)

GŁOS KATOLICKI - LA VOIX CATHOLIQUE
263 bis, rue Saint Honoré
75001 PARIS
tel: 40.15.08.23

- ☐ Odnowienie abon. (renouvellement)
- ☐ Rok 250Fr
- ☐ Pół roku 130Fr
- ☐ Przyjaciele G.K. 350Fr

NAZWISKO:.....

IMIE:.....

ADRES:.....

TEL:.....

- ☐ Czekiem
- ☐ CCP (CCP 12777 08 U PARIS)
- ☐ Gotówką
- ☐ Przekazem pocztowym

GŁOS KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE
TYGODNIK POLSKIEJ EMIGRACJI

Wydawca:

Polska Misja Katolicka we Francji

Adres Redakcji:

263bis, rue St Honoré - 75001 PARIS
Tel: (1)40.15.08.23 - Fax: (1)40.15.09.64
CCP 12777 08 U

Dyrektor publikacji:

Ks. Rektor Stanisław Jeż

Redaktor:

Ks. dr Wacław Szubert

Zespół:

br. Władysław Szynkiewicz, Paweł Osikowski

Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca.
Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów.
Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Druk:

INDICA

27, Rue des Gros-Gres - 92700 Colombes
tel. (1) 47 82 32 32

Warunki prenumeraty:

Francja: pół roku - 130 F, rok - 250 F
CCP 12 777 08 U Paris

Belgia: pół roku - 800 FB, rok - 1500 FB
P. Bronisław Dejnego - Rue Jourdan 80

1060 Bruxelles - CCP 000-1637856-11

Niemcy: pół roku - 43 DM, rok - 85 DM

Commerzbank Hannover, BLZ 250 400 66

Głos Katolicki, Konto N° 7911 77900

COMMISSION PARITAIRE N° 60593

NUMER ZŁOŻONY DO DRUKU 10 MAJA 1994 r.

MAŁE, ODŚWIĘTNE DNI

W tych dniach zbiegają się w krótkich odstępach czasu dwa drobne, czasami nawet niezauważane, "święta rodzinne" - Dzień Matki i... Dzień Dziecka. Ot, początki lata sprzyjają widać odświętnemu dostrzeganiu siebie nawzajem dwóch naturalnie najbliższych sobie istot - matki i dziecka. Powszedniość, wręcz monotonia relacji, unikalnych w końcu, bo dotyczących dwoje ludzi, z których jedno jest poczęte z ciała drugiego, wymaga, raz do roku odświętności. Zwłaszcza, że porządek świata jest przecież jakąś, wcale nie abstrakcyjną i nie tak strasznie odległą pochodną tych najbardziej osobistych, najwcześniejszych, niepowtarzalnych doświadczeń człowieka. Doświadczenie to w normalnych, zdrowych warunkach nazywa się po prostu miłością. Pierwszą emocją, uczuciem, doznaniem z jakim się styka istota ludzka, na długo jeszcze przed urodzeniem, jakie jest jej nadane z natury rzeczy jest właśnie... miłość w swej najczystszej, krystalicznej formie miłości

matki. Jest ona pierwowzorem, matrycą gotowości czynienia dobra pozwalającą stawać się człowiekiem. Najwspanialszy dar, jednocześnie największe osiągnięcie gatunku ludzkiego i najtrudniejsze zadanie - całkowicie bezinteresowne poświęcenie się i oddanie drugiej istocie w imię jej dobra, w imię życia. Największym spełnieniem takich uczuć, jednocześnie ich "sprawdzianem" jest wzajemność i... umiejętność przeniesienia na następne pokolenie ludzkości, na innych. Tylko na takim fundamencie można budować człowieczeństwo w sposób przypisany naturze ludzkiej. Ale to wymaga czasu, długich wspólnych lat i bliskości "wsluchiwania" się, uczucia miłości, która stanowi istotę dobra i piękna. Osobnik pozbawiony, choćby namiastki "matczynej miłości", choćby jej naśladowania, nieuchronnie staje się kaleką uczuciowym, pozbawionym najważniejszej zdolności, niezbędnej do godnego, świadomego, w końcu w pełni szczęśliwego życia. Nauczenie się prawdziwego życia, czynienia dobra bez matczynego przykładu, jej "szkoły" jest zadaniem karkołomnym, bywa wręcz niemożliwe. A to sprzyja pojawianiu się zła i krzywdy.

Spółeczności, które w swej pysze czy głupocie ograniczają lub pozbawiają człowieka praw i czasu do "korzystania" z pełnej, nieograniczonej miłości macierzyńskiej, które kwestionują ją jako podstawę rozwoju socjalnego człowieczeństwa, skazują się na zagładę, na cywilizacyjny regres. Smutnymi przykładami takich "potknięć" cywilizacyj-

nych są za każdym razem od nowa wszelkie rewolucje i wojny, które mimochodem burzą funkcjonowanie rodzin, które "produkują" "stada" sierot, które relatywizują zło i dobro. Po rewolucyjnych hasłach, mrzonkach i... ofiarach pozostają zawsze wykołejone, bezpańskie, niekochane więc wynaturzone dzieci. Ich odruchy i działania są chore, bo wywodzą się nie z miłości, lecz z pragnienia zemsty, rewanzu za własny los. Po prostu i dramatycznie, człowiek pozbawiony umiejętności kochania staje się okrutny i nieobliczalny w czynieniu bezinteresownego zła.

Obserwując zjawiska masowej przestępczości wśród dzieci i młodzieży w ostatnim czasie mnożące się w demokratycznych i w pokoju żyjących społeczeństwach nasuwa się nieodparcie pytanie o przyczyny. Co w wysoko rozwiniętych, liberalnych przecież i wolnych, technologicznych cywilizacjach zajęło miejsce rewolucji i wojen jako sił sprawczych wykołejania się i bezradności ich dzieci? Banda dwunastolatków katujących przypadkowego przechodnia, stada młodzieży z przedmieść wielkich aglomeracji szukające okazji do organizowania starć z policją, dziesięciolatki znęcające się i mordujące jeszcze młodsze dziecko lub starca, to przestają być statystycznie dopuszczalne wyjątki i zwykle zbiegi okoliczności. W tym "szaleństwie" jest jakaś prawidłowość zła.

Więc może warto, choćby raz do roku przypomnieć sobie skąd się bierze miłość, dobro i... dzieci.

Paweł OSIKOWSKI

POLSKA-FRANCJA ŚWIAT

Helène Sait-Raymond i Henri Verqès byli francuskimi zakonnikami. W Algierii mieszkali od 25 lat. Doskonale mówili po arabsku i oboje pracowali w bibliotece Ben Cheneba w Kasbie - jednym z nielicznych już miejsc w Algierze, gdzie młodzi ludzie - płacąc kilka dolarów - mają dostęp do książek. W tej właśnie bibliotece, praktycznie na oczach młodych czytelników, zostali zamordowani z zimną krwią w niedzielę, 8 maja po południu. Agresorom - dwóm terrorystom uzbrojonym w broń automatyczną - udało się zbiec.

Na terenie całej Algierii, misję pełni w sumie 600 francuskich duchownych. Od dwóch lat, kiedy fundamentalści islamscy mnożyć zaczęli ataki na cudzoziemców, wszyscy bardzo uważają. Ale jak się bronić w tej śmiertelnej loterii, w której życie postradało już ponad 3 tys. osób? Oczywiście, można spróbować ograniczyć do minimum przejazd, unikać dzielnic,

gdzie ryzyko napadu jest szczególnie wysokie, zmieniać miejsce zamieszkania, godziny pracy i trasy, które się przemierza. Ale kogo na to naprawdę stać? Kilku uprzywilejowanych, do których duchowni z pewnością nie należą. Podobnie, jak około 20 tys. zarejestrowanych w Algierii "dwnarodowców", wśród których większość stanowią Francuzki zamężne z Algierczykami. Księża katolicycy stanowią łatwą ofiarę dla adeptów terroryzmu. W Algierii, tak jak w Sudanie i Egipcie, integryści islamscy uderzają przede wszystkim w cywilne i religijne mniejszości. Do tych mniejszości należą chrześcijanie. Co mają robić? Wyjechać? Zostać? Jeżeli wyjechać, to dokąd?

Dyskutowano o tym na niedawnym Synodzie Biskupów Afrykańskich w Rzymie. Katolicy, których w Algierii ocenia się na 30 tys., mają na razie podwójne zadanie. Muszą unikać wystawiania się na ataki Islamskiego Frontu Ocalenia i jednocześnie zachować więzy przyjaźni z umiarkowanymi muzułmanami, którym zbrodnie fundamentalistów są obrzydliwe. Prawdziwy islam zaleca przecież szczególne poszano-

wanie najsłabszych - w tym kobiet i dzieci oraz księży - ludzi sacrum. Pozostanie w Algierii jest decyzją trudną i bardzo w tej chwili ryzykowną. Dlatego, coraz więcej potencjalnych ofiar brodatych szaleńców opuszcza kraj. Pierwsza fala wyjazdów nastąpiła w listopadzie zeszłego roku, po porwaniu trojga pracowników francuskiego konsulat w Algierze. Wakacje z okazji Wszystkich Świętych stały się okazją do wyjazdu, którego z przyczyn dyplomatycznych - nie nazwano powrotem do ojczyzny. Druga fala repatriacji nastąpiła na Boże Narodzenie, zaraz po całej serii zamachów na cudzoziemców. Z 1400 uczniów, zapisanych do francuskich szkół w Algierze, pozostało tylko 300. Przeniesieni oni zostali do liceum, wszystkie pozostałe placówki zamknęły swoje podwoje. To samo uczyniło 6 ośrodków kulturalnych w Algierii, Oranie, Annabie, Konstantynie, Tlemecen i Tizi-Ouzou. Od wielu miesięcy zresztą nie prowadziły już one żadnej działalności.

Anna RZECZYCKA-DYNDAL